

TERTIALRAPPORT 2 – 2025

Innhold

Kommunedirektørens oppsummering	2
Overordnede mål og utvikling	3
Overordnede mål	3
Tjenesteområder under tilsyn	4
Gjennomføringsplan for kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2025 – 2028	6
Oppfølging av politiske vedtak per tertial 2 – 2025	9
Bemanningsplaner	12
Sykefravær- og helsefremmende arbeidstiltak	14
Finansforvaltning	18
Nøkkeltall	18
Lån til finansiering av kommunale investeringer	18
Startlån	18
Plasseringer av kortsiktig likviditet	18
Likviditet og behov for avtale om kassekreditt	19
Økonomiske forutsetninger og avviskommentarer	20
Frie inntekter – skatt og inntekstutjevning	20
Eiendomsskatt	21
Utbytte fra Elverum Energi AS	21
Finans – renteinntekter og -utgifter	22
Lønns- og pensjonsreserve	22
Bosetting av flyktninger	23
Vakante stillinger og ubrukte sykelønnsrefusjoner	23
Økonomisk status på sektor og stab (ekskl. vakanser og sykelønnsrefusjoner)	24
Oppsummering av budsjettavvik – budsjettreguleringer	30
Investeringsprosjekter - status	32
Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviskprognose ordinær drift	35
Innledning	35
Politisk styring	35
Administrasjon	35
Barnehage	36
Skole	36
Barnevern	36
Helse - forebygging og behandling	37
Pleie og omsorg	37
Sosial tjenestebistand	37
Sosial – økonomisk bistand	38
Kultur og religiøse formål	39
Teknisk forvaltning	39
Teknisk drift	39
Næringsutvikling	39

Kommunedirektørens oppsummering

Kommunedirektøren skal fra 2024 rapportere til kommunestyret hver annen måned. Tertialrapport 2 - 2025 er den fjerde rapporten kommunestyret får til behandling så langt i 2025.

Det gjøres også en kort redegjørelse fra de forskjellige tjenesteområdene i kommunen med hensyn til måloppnåelse i tjenesteproduksjonen og status i pågående utviklingsarbeid. Videre redegjøres det for status på planlagte investeringsprosjekter, bemanningsoversikt, sykefravær, oppfølging av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan, oppfølging av politiske vedtak gjennom driftsåret og status på tjenesteområder under tilsyn.

Tertialrapporteringen gjøres blant annet for å ha kontroll på den økonomiske utviklingen, og sjekke at budsjettforutsetningene for inneværende år stemmer. Årets budsjett vil også danne grunnlag for neste års budsjett. Det å foreta en kontroll av årets budsjett mot drift er derfor en forutsetning for å ha realistiske rammer som grunnlag for neste års budsjettering. Budsjettet reguleres ved behandling av tertialrapportene.

Kommunedirektøren la frem en økonomisk rapport til kommunestyret pr. februar den 2. april, rapporten viste et forventet merforbruk ved årets slutt på 2,3 millioner kroner. Tertialrapport 1 – 2025 viste kommunens situasjon pr 30.04.2025, og prognoser for utviklingen ut året. Rapporten viste et forventet merforbruk på ca. 2,7 millioner kroner på kommunens driftsbudsjett. Avviket var i utgangspunktet høyere, men sektorene foreslo en rekke tiltak for å redusere merforbruket som kommunestyret sluttet seg til. Samtidig var kommunedirektøren bekymret for skatteinngang og rentesituasjonen.

Månedsrapport pr juni 25 viste et forventet merforbruk ut året på 6,05 millioner kroner.

Tertialrapport 2/25 viser et forventet merforbruk på sektorenes aktiviteter på 38,6 millioner kroner. En stor del av dette skyldes at aktiviteten må justeres som følge av revidert nasjonalbudsjett. Dette har resultert i at frie inntekter (skatt og rammetilskudd) er økt med 23,5 millioner kroner. Blant annet er redusert foreldrebetaling for barnehage kompensert med 3,5 millioner kroner og 14,6 millioner kroner er overført for å dekke økte pensjonskostnader.

Det er sektor for helse, mestring og omsorg som har de største utfordringene. Sektoren har som følge av budsjettjustering i tertialrapport 1 og 2 økt aktiviteten med hhv 2 millioner kroner og 17 millioner kroner som følge av endring av tjenestebehov og nye tjenestebehov hos våre innbyggere samt noe feil budsjettering. Det største avviket er innenfor barnevernstjenesten som alene utgjør 9,3 millioner kroner.

Ellers er det verdt å merke seg at eiendomsmarkedet i Elverum er inne i en lav konjunktur som følge av høye renter og høye bygge kostnader. Dette medfører at sektoren Teknikk og miljø forventer en mindreinntekt på til sammen 2,15 millioner kroner.

Likviditeten og handlingsrommet til kommunen er fortsatt meget anstrengt. Det er så langt i år benyttet kassakreditt i 10 dager. Kassakreditten har kostet kommunen 0,6 millioner kroner så langt i år.

Økt aktivitet i tjenestetilbudet vil påvirke kommende års budsjettprosess i stor grad. Disposisjonsfondet er tilnærmet tomt og har en saldo på ca. 9 millioner kroner ved utgangen av 2.tertial.

Avviket som er kommet frem i tertialrapporten er dekket inn ved 23,5 millioner i økte frie inntekter, 2 millioner kroner i økte integreringsmidler, 5,3 millioner i mindre netto finansutgifter, 1,9 millioner i redusert netto driftsresultat og 6 millioner kroner i frigjorte midler som følge av forventede vakante stillinger og sykelønnsrefusjoner i 3. tertial.

Elverum 08.09.2025

Kristian Trengereid
kommunedirektør

Overordnede mål og utvikling

Overordnede mål

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede plan med visjonen: «Elverum har hjerterom». Et vesentlig langsiktig mål i kommuneplanen er at «Elverum skal være et godt og sunt sted å leve, med aktive, glade og friske innbyggere». Kommunens planverk består i tillegg av i størrelsesorden 20 strategiske planer fordelt på 6 samfunnsområder forankret i kommuneplanen – jfr. kommunens planstrategi. Disse planene har mål og strategier som i sin tur er grunnlag for de konkrete målene (med indikatorer) i Handlings- og økonomiplanen 2025-28 med virksomhetsplan og årsbudsjett for året 2025. Kommunen har noen overordnede mål som gjelder hele organisasjonen på dimensjonene: Samfunn; Økonomi; Organisasjon; Tjenestekvalitet. Disse overordnede målene (indikatorer for hele organisasjonen) vises i tabellen under. Det er i tillegg mål for tjenesteproduksjonen innenfor hvert tjenestoområde med tilhørende tjenester (virksomhetsplanen) – se omtale i kapitlet «Tjenestoområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprgnose ordinær drift».

Dimensjoner med indikatorer	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	2. tertial 2025
Samfunnsdimensjonen					
Innbyggertall ved årsslutt	21 435	21 568	21 761	21 899	21 892
Økonomidimensjonen					
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter (målet er 2,0 %).	3,1 %	1,3 %	0,3 %	-4,26 %	-
Udisponerte disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	3,2 %	4,3 %	4,3 %	0,1 %	-
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	111 %	108 %	104 %	99 %	-
Egenfinansiering av investeringsporteføljen ekskl. VARF	34,7 %	17,5 %	21,2 %	14,0 %	-
Organisasjonsdimensjonen					
Sykefraværspersent (antall arbeidsdager med sykefravær i forhold til antall tilgjengelige arbeidsdager – i %)	9,1 %	9,7 %	9,5 %	10,61 %	
Medarbeidertilfredshet – 10 faktor (basert på svar fra medarbeidere der den enkelte svarer på en skala fra 1–5 (1=svært uenig og 5=svært enig). Tallene viser det samlede gjennomsnitt for kommunens medarbeidere.					
1: Indre motivasjon – oppleves oppgavene som en drivkraft og som spennende og stimulerende.	4,3	Ikke målt	4,3	4,0	-
2: Mestringstro – tiltro til egen kompetanse og mulighet til å mestre utfordringer.	4,4	Ikke målt	4,3	4,1	-
3: Autonomi – opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig.	4,3	Ikke målt	4,3	4,1	-
4: Bruk av kompetanse – brukt egen jobbrelevant kompetanse på en god måte.	4,3	Ikke målt	4,2	4,10	-
5: Mestringsorientert ledelse – ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg best mulig i forhold til egne forutsetninger.	4,0	Ikke målt	4,0	3,8	-
6: Rolleklarhet – forventningene til jobben som skal utføres er tydelig definert og kommunisert.	4,4	Ikke målt	4,2	4,1	-
7: Relevant kompetanseutvikling – best mulig rustet til å utføre sine oppgaver med høy kvalitet.	3,6	Ikke målt	3,7	3,4	-
8: Fleksibilitetsvilje – fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.	4,5	Ikke målt	4,5	4,2	-
9: Mestringsklima – motiveres av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode.	4,1	Ikke målt	4,2	3,9	-
10: Prososial motivasjon – nyttig og verdifullt for andre.	4,7	Ikke målt	4,7	4,5	-
Tjenestekvalitetsdimensjonen					
Tjenestene skal være innenfor lov og forskrift – jfr. Kontroll v/tilsyn fra Statsforvalteren.	Nei	Ja	Ja		

Tabell: Mål og resultater for Elverum kommunes virksomhet målt på sentrale indikatorer innenfor 4 dimensjoner – samfunn, økonomi, organisasjon og tjenestekvalitet. Resultatutvikling i 2025 per 2. tertial blir kun rapportert på de indikatorene som har registrerte resultater i samme periode. Se pålegg som følge av de ulike tilsyn senere i rapporten. * = offisielle innbyggertall kunngjøres kun ved utgangen av hvert kvartal, innbyggertallet her er ved utgangen av 2. kvartal 2025. Tallet er ikke det offisielle ettersom det blir publisert etter produksjonen av dette dokumentet.

Tjenesteområder under tilsyn

Tabellen under viser registrerte avvik/pålegg for Elverum kommune som følge av tilsyn/revisjoner, frist for lukking av avvik samt utbedringstiltak, slik disse framstår per 1. tertial 2025.

Tjeneste/tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist lukking	Tiltak/kommentar
Sektor for helse, mestring og omsorg			
Statsforvalter i Innlandet: Barneverntjenesten Nasjonalt tilsyn av barn i fosterhjem.	Tilsyn gjennomført 30.10. - 04.11.22. Elverum kommune har ikke et styringssystem som sikrer at barneverntjenestens oppfølging av barn i fosterhjem er forsvarlig. Planlegging av oppfølging, gjennomføring, medvirkning og dokumentasjon av barnevernfaglige vurderinger er ikke i henhold til lov og forskrift.		Kommunens sendte plan for lukking av lovbruddet 20.02.23. Følges opp gjennom dialogmøter. I dialogmøte med statsforvalter 26.03.25 sier Statsforvalter mye godt om arbeidet som er gjort. Neste dialogmøte er høsten 2025 med påfølgende egenkontroll før lukking av pliktbruddet. Arbeidet med implementering av et styringssystem som sikrer barnevernstjenestens oppfølging av barn i fosterhjem pågår fortsatt.
Statsforvalter i Innlandet Elverum interkommunale legevakt	Klage pasientbehandling		Svarfrist for legevakt 22.08.2025.
Arbeidstilsynet Tilsyn med arbeidsmiljø ved Elverum sentralkjøkken	Dokumenttilsyn gjennomført våren 2025. Vold og trusler og muskel-, skjelett- og psykiske plager: Kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan. Bistand til påleggsgjennomføring i samarbeid med bedriftshelsetjeneste og kommunens fysioterapeut med ergonomiansvar.		Pålegg lukket innen fristen.
Statsforvalter i Innlandet Rus og psykisk helsetjeneste	Statsforvalteren undersøker om virksomheten har brutt bestemmelser i helse- og omsorgslovgivningen.	Kommun en ga tilsvar 09.08.24. og fikk svar fra Statsforvalter 02.04.2025.	Statsforvalteren finner ikke at Elverum kommune har brutt helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1, jf. § 4-1. Dette gir ikke grunnlag for å påpeke lovbrudd.
Statsforvalter i Innlandet Institusjonstjenesten	Åpning av tilsynssak etter klage fra pårørende		Svar sendt Statsforvalter 16.06.25
Statsforvalter i Innlandet	Statsforvalter har vedtatt pålegg om retting i	02.01.2026	Plan fremlagt innen 19.08.25.

Tjeneste/tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist lukking	Tiltak/kommentar
Barneverntjenesten Vedtak om pålegg av retting i tilsynssak	tilsynssak på å sikre system for dokumentasjon, styring og oppfølging av hjelpetiltak iht regelverket.		
Statsforvalter i Innlandet: Åpning av tilsyn etter klage fra pårørende i pasientbehandling. Rus og psykisk helse.	Statsforvalter har gitt pårørende medhold på systemnivå.		Besvart 01.05.2025.
Statsforvalter i Innlandet Rus og psykisk helse	SF åpnet tilsynssak 22.03.24.		Svar sendt Statsforvalteren 24.06.2024. Venter på avgjørelse.
Sektor for skole			
Arbeidstilsynet: Tilsyn med arbeidsmiljø ved Hernes skole og Elverum ungdomsskole	Dokumentasjon av opplæring i bruk av avvikssystem. Vold og trusler og muskel-, skjelett- og psykiske plager: Kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan Dokumentasjon og plan for opplæring i håndtering av vold og trusler Bistand til påleggsgjennomføring fra bedriftshelsetjeneste	oktober 2025	Opprinnelig frist juni 2025, krever ytterligere dokumentasjon for lukking av alle avvik.
Statsforvalteren i Innlandet: Tilsyn med privat grunnskoleopplæring i hjemmet			Dokumentasjon innsendt.
Eiendomsstaben			
Sivilforsvaret: Sivilforsvaret har gjennomført tilsyn av to offentlige tilfluktsrom. De ligger i Jon Sunds veg 18 og Munkedamsvegen 5 i Elverum.	<u>Avvik Jon Sunds veg 18:</u> Det mangler en del løst utstyr og instruksjer. <u>Avvik Munkedamsvegen 5:</u> Det mangler en del løst utstyr og mangelfull funksjon på lys og nødlys. Det er også gjort en del ombygginger av byggeier som hindrer kontroller.	For begge stedene: 22.12.2026	Jon Sunds veg 18: Det foreligger avtale mellom byggeier og kommunen byggeier i om at byggeier er ansvarlig for vedlikehold et av tilfluktsrommet. Byggeier varsles om dette. Munkedamsvegen 5: Her foreligger det ingen særskilt avtale om vedlikeholds-ansvaret. Byggeier er varslet. Oppfølging pågår.

Tabell: Registrerte pålegg for Elverum kommune som følge av pågående tilsyn – status.

Gjennomføringsplan for kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2025 – 2028

Punkt i vedtak	Tema for punkter i kommunestyrets vedtak (KS 145/24 - se fullstendig vedtak i møteprotokoll).	Frist	Ansvarlig	Kommentar
Pkt. 1	Handlings- og økonomiplan for 2025-2028 med virksomhetsplan og årsbudsjett for 2025 vedtas i samsvar med formannskapetets innstilling med de endringer som kommer frem av AP, SP, SV sitt fremlagte budsjettforslag	31.12.2025	Kristian Trengereid	Gjennomføres fortløpende gjennom året med arbeidsfordeling i organisasjonen basert på lederkontrakten mellom kommunedirektør og sektorsjefer/stabssjefer.
Pkt. 2	Låneopptak for finansiering av investeringer i 2025: kr 42 679 000.	31.12.2025	David Sande	Låneopptak på kr 42 000 000 er gjennomført på grunn av likviditetsbehov ved utbetaling av lønn i mars.
Pkt. 3	Låneopptak i Husbanken for finansiering av startlån i 2025 settes til 20 millioner kroner. Rammen for utlån settes til 55 millioner kroner, og finansieres med ordinære og ekstraordinære innbetalinger på utlån og nytt låneopptak.	31.12.2025	David Sande	Låneopptak på kr 20 000 000 er gjennomført.
Pkt. 4	Elverum kommune tar opp 100 millioner kroner i likviditetslån eller avtale om trekkrettighet i bank (kasserekreditt).	31.12.2025	David Sande	Det er inngått avtale om kasserekreditt.
Pkt. 5	Kommunedirektøren gis myndighet til å ta opp lån innenfor den vedtatte låneramme, og til å godkjenne lånebetingelsene, låneform og låneinstitusjon.	31.12.2025	David Sande	Følges opp fortløpende gjennom året.
Pkt. 6	Betalingsregulativ for 2025 vedtas i samsvar med vedlegget i det fremlagte dokument (datert 5.11.2024).	01.02.2025	David Sande	Iverksatt.
Pkt. 7	Tilskudd og overføringer til lag, foreninger og organisasjoner betinger at kommunen gis full innsynsrett i bruken av midlene, og gir kontrollutvalget adgang til å føre kontroll med hvordan midlene forvaltes	01.02.2025	David Sande	Følges opp fortløpende gjennom året.
Vedtatte verbalforslag				
Pkt. 1	Kommunestyret ber Kirkelig Fellelsråd om å gå i dialog med Menighetsrådet i Nordskogbygda for å få avklart behov og eventuelle løsninger for å få på plass en fremtidig kirkestue i Nordskogbygda.	31.01.2025	Kjell Karlsen	Oppdraget er formidlet til kirkevergen som grunnlag for oppfølging mot Kirkelig Fellelsråd. I menighetsrådet er det fortsatt full enighet om at de ønsker å bruke Nordskogbygda kapell som en framtidig kirkestue. Det er ønskelig at det utarbeides et nøkternt og realistisk prosjekt som ivaretar behovet for funksjonalitet og universell utforming.
Pkt. 2	Komite for Plan-Eiendom gis i oppdrag å utforme nye parkeringsbestemmelser for kommunale parkeringsplasser i sentrumsområdene av Elverum by. Det forutsettes at det legges opp til en god dialog med andre relevante samarbeidspartnere. Arbeidet gjennomføres og sluttføres 1. halvår 2025.	31.04.2025	Leiv Schulstad	Forslag til nye parkeringsbestemmelser er vedtatt av formannskapet. Utarbeidelse av skiltplaner, sikre nødvendige godkjenninger hos Statens vegvesen, og innkjøp av automater pågår. Orientering i FS vil fremmes når endelig dato for iverksettelse er kjent.
Pkt. 3	Kommunestyret ber kommunedirektøren legge til rette for en bred politisk gjennomgang av gebyr- og betalingsregulativet i god tid før budsjettprosessen starter for perioden 2026-2029.		David Sande	Ikke gjennomført, og kan sees i sammenheng med omstillingsarbeidet som pågår.
Pkt. 4	Kommunestyret ber om at de avsatte skjønnsmidlene på 2 millioner kroner fra Statsforvalteren brukes til omstilling i sektorene. Midlene skal brukes til å gjennomgå sektorene for å møte framtida. Herunder finne løsninger for en lengre turnus, legge til rette for mer heltid og opprette en ressurspool, for å ta	31.01.2025	Lena Haugseth	Det er søkt og innvilget ytterligere 1 million kroner i skjønnsmidler for 2025. Kommunen disponerer 3 mill. til omstillingsarbeidet. Arbeidet er nå i planleggingsfasen hvor forslag til tiltak ferdigstilles til politisk behandling i

Punkt i vedtak	Tema for punkter i kommunestyrets vedtak (KS 145/24 - se fullstendig vedtak i møteprotokoll).	Frist	Ansvarlig	Kommentar
	ned behovet for bruk av vikarbyråer innen HMO. Hensikten er å effektivisere og forbedre kommunens tjenestetilbud innen f.eks HMO. Kommunestyret er opptatt av at vi kan forsterke og forbedre innenfor kommunes rammer. Kommunestyret ber også om at det søkes om ytterligere skjønnsmidler for å håndtere denne prosessen.			forbindelse med handlings- og økonomiplan 2026-2029. Tiltak innenfor kommunedirektørens handlingsrom iverksettes.
Pkt. 5	Kommunestyret ber kommunedirektøren innføre en rutine om at skolene årlig informerer alle elever på aktuelle trinn om UngINN og hvor kortet kan bestilles. Det vil si alle 7.klasser etter nyttår, og alle trinn på ungdomsskolen f.eks. ved skolestart.	31.01.2025	Askild Bø	Gjennomført. Nettsider oppdatert, elever informert og melding til foresatte sendt, lagt i årshjul i internkontrollsystemet.
Pkt. 6	Gjennomgang av status for kommunale og private tilfluktsrom i Elverum kommune. Administrasjonen gis i oppdrag å utføre en gjennomgang av status for kommunale og private tilfluktsrom i Elverum kommune. Denne gjennomgangen skal baseres på «Forskrift om tilfluktsrom» og Sivilforsvarets omtale av krav til tilfluktsrom. En rapport om behov og status for vedlikehold skal framlegges for kommunestyret i løpet av første halvår 2025.	30.06.2025	Kjell Karlsen	Saken er levert, og ble behandlet i kommunestyret 27. august.
Pkt. 7	Etablere kommunal transportløsning for hjemmeboende eldre og og andre med særskilt behov. Administrasjonen gis i oppdrag å utrede transportløsninger som gjør at eldre og bevegelseshemmede som har særskilt behov, og som er hjemmeboende, enkelt kan komme seg ut fra hjemmet og til møteplasser og andre aktiviteter, samt til offentlige tjenester og servicepunkt. Det forutsettes at ordningen skal omfatte hele kommunen, og at det skal legges til grunn en rimelig egenandel for brukere. Utredningen skal foreligge i løpet av første halvår 2025. Begrunnelse: Det er lagt store føringer for at eldre og omsorgstrengende skal bo lengre i hjemmet. Men dette vil kreve at eldre og forflytningshemmede som har særskilt behov, må få tilgang til tilrettelagt transport som gjør det enkelt å komme seg ut fra hjemmet og til møteplasser og andre aktiviteter, samt til offentlige tjenester og servicepunkt. LIVSKVALITET (aldersvennlige kommune) TRYGGHET (trygghet i alle sammenhenger) VERDIGHET (verdige eldreomsorg) KVALITET (kvaliteten skal opp) VALGMULIGHETER (sjef i eget liv)	30.06.2025	Line M. Rustad	Sak legges fram til orientering i formannskap og kommunestyret 17.sept.
Pkt. 8	Det innføres billettpris på kr 120,- for alle barne- og familiefilmer, uavhengig av visningstidspunkt.	31.01.2025	Line M. Rustad	Iverksatt
Pkt. 9	Tunet AS Kommunestyret ber kommunedirektøren om å starte en prosess med mål om å inngå et tettere samarbeid med Tunet Elverum AS innenfor effektivisering og ivaretagelse av tjenestetilbud. Herunder om at jobbsentralen blir vurdert overført, arbeidstrening, sykefraværsoppfølging og karriereveiledning - med særlig vekt på at Tunet Elverum AS gjennom dette kan inkludere	01.04.2025	Line M. Rustad, Kersti Grindalen og May Borgan	Utredes og jobbes kontinuerlig med. Legges fram og følges opp i formannskap og kommunestyret 17.september.

Punkt i vedtak	Tema for punkter i kommunestyrets vedtak (KS 145/24 - se fullstendig vedtak i møteprotokoll).	Frist	Ansvarlig	Kommentar
	flere gjennom å bidra til kommunalt tjenestetilbud. Samarbeidet skal ha mål om gjensidig gevinst, og kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret etter endt prosess.			
Pkt. 10	Psykisk helse YAM (Youth Aware of Mental health) er et helsefremmende og forebyggende undervisningsprogram for psykisk helse blant unge, som kan vise til svært gode resultater. YAM er anbefalt i regjeringens handlingsplan for forebygging av selvmord – «Ingen å miste». Kommunestyret ber kommunedirektøren undersøke muligheten for å søke om ekstern finansiering, og eventuelt inngå samarbeid med nabokommuner, med mål om å etablere YAM i Elverum kommune.	01.04.2025	Askild Bø og Aino Kristiansen	Punktet er under utredning, men er forsinket grunnet kapasitetsutfordringer. Saken besvares høsten 2025.
Pkt. 11	Østmoehjørnet Kommunestyret ber kommunedirektøren om å starte et arbeid for å se på utviklingsmuligheter på Østmoehjørnet. Det bør vurderes muligheter for forskjønning, arrangementer og flytting av kunstverket Arena. Dette for å skape mer urbane kvaliteter og folkeliv i sentrum. Arbeidet gjøres i nært samarbeid med komite for vekst og utvikling og komite for plan og eiendom.	01.06.2025	Leiv Schulstad	Saken har vært opp i komite for vekst og utvikling flere ganger, senest 26.08.25. Innspill fra næringsdrivende er mottatt, og saken er i prosess.
Pkt. 12	Sørskogbygda skole Hver høst oppleves at Sørskogbygda skole står på kommunedirektørens kuttliste. Det skaper usikkerhet hos befolkningen i Sørskogbygda. Foreldre med barn som skal begynne på skolen i kommende budsjettår (i dette tilfelle 2025) vil kanskje være i tvil om skolen starter opp og om den vil fortsette i årene etter det. Usikkerhet kan medføre at barnet begynner på en annen skole enn den naturlige nærskolen i forhold til bosted. Kommunestyret har tidligere bestemt at det skal være tre bygdesentre i kommunen. Etter det vi har fått opplyst er det høsten 2024 52 barn som går på Sørskogbygda skole. Vi har også fått opplyst at det er 70 barn i Østre Elverum som mulig kunne begynt eller gått på Sørskogbygda skolen. Sørskogbygda skole opprettholdes i resten av denne kommunestyreperioden (2023-2027).		Askild Bø	

Tabell: Oppfølging av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2025-2028.

Oppfølging av politiske vedtak per tertial 2 – 2025

Dette kapitlet redegjør for oppfølging og gjennomføring av vedtak som gjøres gjennom årene i formannskapet og kommunestyret, og som er i prosess. Det rapporteres om status i disse vedtakene i tertialrapportene gjennom året og ved årsslutt (årsmelding). Vedtakene har forskjellig karakter, blant annet ved at noen står til gjennomføring over flere år. I det følgende rapporteres en tabellarisk status på de aktuelle vedtak (FSK=Formannskapet, KS=Kommunestyret) som er i prosess.

Vedtaks-punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 038/14 07.05.14.	Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Elverum.	Line M. Rustad	Planprogram ble vedtatt i kommunestyret i oktober 2014. Planarbeidet har vært stilt i bero grunnet mangel på kapasitet og personell med kompetanse. Det er tatt initiativ for å videreføre og avslutte dette arbeidet i tilknytning til arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel. Elverum kommune har mottatt støtte fra riksantikvaren på 100 000,- for å slutføre planen. Det vil være behov for en engangsbevilgning på 1,5 mill. kr for å kunne fullføre arbeidet.
KS 162/18 13.12.18 KS 077/19 19.06.19	Ny svømmehall – status og videre prosess	Kristian Trengereid	Flerbruksanlegget AS sitt arbeid pågår i samarbeid med valgt utviklingspartner. Formannskapet ble invitert av Flerbruksanlegget til befaring på forskjellige svømmehaller i Innlandet i desember 2024, men takket nei pga den anstrengte økonomiske situasjon kommunen er i.
KS 167/18 13.12.18	Trafikksituasjonen Hanstad syd, spørsmål om utbedringstiltak	Leiv Schulstad	Saken avventes inntil videre.
FSK 147/20 30.09.20 FSK 150/23 20.09.23	Planprogram for tilsving mellom Røros- og Solørbanen - 1. gangs behandling. Detaljreguleringsplan for tilsving Elverum - klagebehandling	Leiv Schulstad	Planen ble vedtatt 24.02.22. Statsforvalteren opphever Elverum kommunestyres vedtak 24.02.2022 (sak 20/22) om detaljreguleringsplan for tilsving mellom Rørosbanen og Solørbanen i Elverum. Etablering av ny tilsving fordrer at BaneNor fremmer nytt planforslag, og med nødvendig finansiering er på plass.
FSK 041/20 18.03.20	Hanstad, plan overordnet vegsystem	Leiv Schulstad	Saken avventes inntil videre
FSK 021/21 17.02.21 FSK112/21 18.08.21 FSK 141/21 06.10.21 KS 094/22 21.09.22 FSK 091/25 04.06.25	Avhending av Kirkeby oppvekstsenter	Kjell Karlsen	Kirkeby oppvekstsenter ligger ute for salg. Iht. KS-062/25 er det utarbeidet ny kartskisse som grunnlag for fradeling av arealet kommunen fortsatt skal eie. KS-vedtak og kartskisse er overlevert megler som grunnlag for videre salgsprosess.

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 062/25 19.06.25			
FSK 140/21 06.10.21	Detaljregulering Garvergården – 1. gangs behandling.	Leiv Schulstad	Avklaringer av innsigelser pågår, på utviklers hånd.
FSK 065/22 06.04.22	Detaljregulering av gang- og sykkelveg langs Henrik Ibsens veg – 1. gangs behandling	Leiv Schulstad	Etter offentlig ettersyn er uttalelser og merknader vurdert. Basert på dette er det gjort endringer i planen og saken skulle vært sendt på begrenset høring. Pga kapasitetsutfordringer i arealplanenheten er ikke dette blitt prioritert. Målsettingen er å slutføre planen i 2026.
KS 096/22 21.09.22	Strategisk plan internasjonalt arbeid – fornyelse av planen for perioden 2023 – 2026	Lena Haugseth	Prosessen for å fornye strategisk plan for internasjonalt arbeid pågår. Ferdigstilles 2.halvår 2025.
FSK 150/22 21.09.22 FSK 185/22 23.11.22	Mindre endring av reguleringsplan for Hummeldalsvegen – sluttbehandling Mindre endring for Hummeldalsvegen – klagebehandling	Leiv Schulstad	Statsforvalteren opprettholder kommunens vedtak 21.09.22, i sak 150/22. Klagene har ikke ført frem. Området er klart for utbygging og saken er avsluttet.
KS 144/22 15.12.22	Tilstandsrapport barneverntjenesten 2022	Aino Kristiansen	Arbeid med å rette opp avvik fra Statsforvalter pågår og forventes å bli lukket høsten 2025. Kommunestyrekomite for helse og omsorg følger opp tilstandsrapporten.
KS 037/23 29.03.23	Strategisk plan for kultur i Elverum 2024 - 2028	Line M. Rustad	Fullført. Vedtatt i kommunestyret juni 2024
KS 013/24 31.01.24	Elverum kommune – medlemskap i Osloregionen Interkommunale politiske råd	Kristian Trengereid	Saken er fulgt opp med tilhørende oppnevninger – jfr. vedtak.
FSK 017/24 17.01.24	Søknad om tilskudd til pilot nærtjenester	Rune Løchting	Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) mottok i alt 19 søknader. Ni piloter i ulike deler av landet ble valgt. Vår søknad ble ikke valgt, og søknaden om å delta i pilot nærtjenestesenter ble dermed avslått.
KS 037/24 06.03.24 KS 048/24 03.04.24	Tilstandsrapport barneverntjenesten i Elverum. Mandat til kommunestyrekomité for helse og omsorg – oppfølging av tilstandsrapport barneverntjenesten.	Aino Kristiansen	Kommunestyrekomite for helse og omsorg følger opp saken i tråd med mandat. – jfr. vedtak.
KS 042/24 20.03.24	Høringsuttalelse fra Elverum kommune til utvidelse av konsesjonssøknad for Bronkemoen solkraftverk	Leiv Schulstad	Konsesjonssaken avslått av NVE. Klage fra utbygger til NVE ikke tatt til følge. Saken ligger i departementet for endelig avgjørelse.

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 010/24 31.01.24	Forberedt forslag – Nedsettelse av skytebaneutvalg	Kristian Trengeid	Kommunestyret har gitt kommunestyrekomité for plan og eiendom mandat til å nedsette et skytebaneutvalg. Skytebaneutvalget skal starte sonderinger om et mulig fremtidig nytt skytebaneanlegg for skytesport og jakttraining i Elverum. Arbeidet er på administrativt nivå igangsatt. Det har vært innledende dialog med garnisonssjef på Terningmoen og representant fra Forsvarsbygg. Det vil bli fremmet en sak til kommunestyrekomite for plan og eiendom i nær framtid.
KS 105/24 28.08.24	Behov for økt bemanning i Nav Elverum	Kersti Grindalen	Saken følges opp i tråd med vedtak, og inngår som en del av omstillingsarbeidet i 2025. I henhold til vedtak (2024) skal saken vurderes i ny politisk sak i 2029.
FSK 116/25 KS 080/25	Planprogram kommuneplan samfunnsdel	Lena Haugseth	Forslag til offentlig ettersyn.

Tabell: Oppfølging av politiske vedtak – status per 2. tertial 2025.

Bemanningsplaner

Den største ressursinnsatsen i kommunens tjenesteproduksjon er lønn til ansatte. Ved budsjettering er det viktig å sørge for at lønnsbudsjett er i samsvar med bemanningsplaner/grunnturnuser. Bemanningsplan er en oversikt over personalressurser som trengs for å levere velferdstjenester i samsvar med politiske vedtak, lover og forskrifter.

Tabellen nedenfor viser summen av årsverk som opprinnelige budsjett har lagt til grunn og **prognoser for bemanningsplaner ved årets slutt**. Årsak til endringer er kommentert under tabellen og de økonomiske konsekvensene meldes sammen med andre økonomiske avvik.

Sektor/stab	01.01*	31.12
Kommunedirektør inkludert Samfunnsutviklingsstaben	6,0	6,0
Sektor for teknikk og miljø	53,0	53,0
Eiendomsstaben	86,4	85,4
Sektor for skole	452,2	447,6
Sektor for barnehage	134,6	129,5
NAV Elverum	29,0	29,0
Sektor for kultur	33,8	33,8
Sektor for helse, mestring og omsorg	669,7	678,4
Personalstaben	6,0	7,0
Service- og IKT-staben	25,4	25,4
Økonomistaben	22,0	22,0
Totalsum	1 518,1	1 517,2

Tabell: Bemanning i Elverum kommune fordelt på sektorer og staber.

* Tall fra side 54 i handlings- og økonomiplan 2025-2028 er korrigert i kolonne 1.1. i tabellen over. Årsverk i sektor for helse, mestring og omsorg var feil pr 1.1. Tallet med årsverk skulle vært 4,5 høyere. Årsverk i skole skulle også vært 4,0 årsverk høyere 01.01.2025.

Årsak til endringer i bemanningsplaner:

Kommunedirektør inkludert Samfunnsutviklingsstaben

Ingen endringer

Sektor for teknikk og miljø

Ingen endringer

Eiendomsstaben

Enhetsleder renhold har gått av med pensjon. Stillingen blir ikke utlyst, men behovet løses ved at avdelingslederne i enhet for renhold blir tillagt budsjett- og økonomiansvaret.

Sektor for skole

Det er en endring på minus 4,6 årsverk fra korrigert årsverkstelling 1.1. Dette skyldes nedtrekk på 3,1 årsverk i grunnskolen grunnet elevtallsendring og innsparing på spesialundervisning, nedtrekk på 0,5 stilling i BOI og 1,0 årsverk i logopedtjenesten.

Sektor for barnehage:

Avviket i bemanningsplanen per 31.12 skyldes i hovedsak to forhold:

Det er fattet vedtak om reduksjon i barnetallet ved Terningen barnehage fra august, og dette medfører en nedbemanning tilsvarende 3 årsverk.

I tillegg gjelder deler av avviket justeringer knyttet til enkeltvedtak for spesialpedagogisk hjelp. Disse endres fra august og vil påvirke bemanningsbehovet ut året.

NAV Elverum

Ingen endringer

Sektor for kultur

Ingen endringer

Sektor for helse, mestring og omsorg

Prognosen viser en økning på 8,71 årsverk fra 1. januar 2025.

- 2,56 årsverk av disse var ikke oppført per 1.1.2025 (barnevern, rus og psykisk helse, forebyggende tjenester og bakeriet).
- 1 årsverk rådgiver Gat er overført fra HMO til HR-/personal.
- 1 årsverk er psykolog i rus og psykisk helse som følge av ekstra mottak av flyktninger.
- 1,82 årsverk er økt behov på natt som følge av økt oppdrag i hjemmebaserte tjenester
- 4,04 årsverk netto økning i enhet tilrettelagte tjenester. Årsaken er økt behov med 8,45 årsverk ved Vestly, Ydalirtunet, ambulant team, Grønlivegen og Sundsvoll, og samtidig reduserte behov og bortfall av tjenester tilsvarende 4,39 årsverk ved Svartholtet, Loken, Vestly.
- 0,27 årsverk økning i kommunehelsetjenesten, som skyldes en avglemt vakant stilling ved legevakten og økt veiledning av LIS1 (turnusleger).

HR-/Personalstaben

Fra 11. august har det blitt overført 100 prosent stilling som bemanningsplanlegger/GAT forvalter fra HMO til avdeling HR-/personal. Stillingen er en ressurs for kommunen med bakgrunn i å se arbeidstidsordningene og bemanningsplanleggingen som helhet i kommunen.

HR-/personalstaben har i 2. tertial driftet med 4,3 årsverk inkludert HR-sjef. Begrunnet i 0,2 årsverk besparelse i budsjett 2025, 0,5 årsverk benyttet i politisk sekretariat og 1 årsverk ute i langtidsfravær.

Service- og IKT-staben

Ingen endringer.

Økonomistaben

Ingen endringer.

Sykefravær- og helsefremmende arbeidstiltak

Sykefraværet rapporteres kvartalsvis i stedet for tertialvis, med bakgrunn i at tallene i kommunens master system ikke er tilgjengelig før måneden etter. Tallene tas ut etterskuddsvis den 20. i påfølgende måned. Det er forankret i AMU (arbeidsmiljøutvalget). Tabellen viser sykefraværet pr 31.07.2025, sammenlignet med årene 2023 og 2024.

ELVERUM KOMMUNE

Sykefravær totalt per sektor 2023-2025

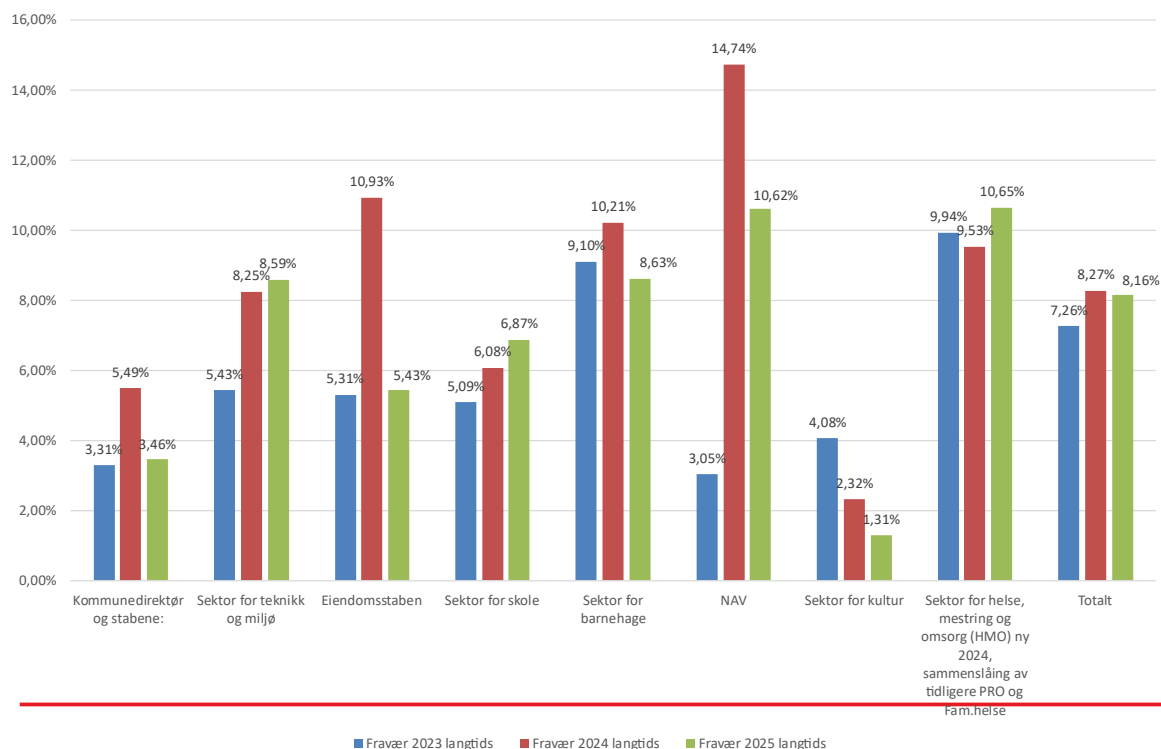

Korttids sykefravær(<16 dager) per sektor 2023 - 2025

Langtids sykefravær (>16 dager) 2023 - 2025

Kommunen har jobbet med å forankre sykefraværsarbeidet tydelig i AMU og administrasjonsutvalget, og det ble vedtatt ny sykefraværsrutine den 18. juni i administrasjonsutvalget.

Rutinen er revidert og justert på følgende områder:

- Tydeliggjøring av tilretteleggingsplikt og medvirkningsplikt
- Stoppunktene i sykefraværsoppfølgingen er hyppigere og tydeligere beskrevet
- Tydeliggjort dokumentasjonsplikten til leder i sykefraværsoppfølgingen
- Tydelig mål om å komme tilbake i arbeid helt eller delvis
- Satsning på tiltak som er arbeidsrettet
- Det legges opp til raskere avklaring i saker der det er hensiktsmessig – bruk av tiltak som blant annet:
 - Ekspertbistand
 - Karriereveiledning
 - Bruk av frisklivssentralen
 - Friskmelding til arbeidsformidling
- Oppfølging etter 52 uker
 - Søke permisjon uten lønn utover maksdato, som samsvarer med vedtak fra NAV
 - Maks permisjon inntil 2 år etter maksdato på sykepenges. Maks 3 år inkludert sykepengeåret.
 - Tett oppfølging og dialog for å hindre utenforskap og raskere avklaring

Det er lagt opp til en tydelig satsning på forebyggende tiltak gjennom tilrettelegging av fysiske, psykiske og organisatoriske oppgaver i rutinen. Det er kontinuerlig arbeid og ses i sammenheng med 10- faktor og innspill fra medarbeidere i hverdagen på tiltak for å fremme godt arbeidsmiljø.

Fra 2. tertial gjennomføres rapportering på sykefraværet. Det rapporteres på følgende fra leder med økonomi og budsjettansvar:

- Hva er sykefraværprosenten i din avdeling/enhet/sector:
- Hva er målet for sykefraværet i din avdeling/enhet/sector:
- Hva slags tiltak har du iverksatt for å redusere fraværet i avdelingen/enheten/sector:

I perioden er det gjennomført opplæring for ledere, verneombud og tillitsvalgte i ny revidert sykefraværsrutine. Det fokuseres videre på opplæring, veiledning og rådgivning av ledere for å redusere sykefraværet.

Videre er det satt inn tiltak for å følge opp og avklare sykefravær utover maksdato, som en del av sykefraværsoppfølgingen. Det er satt søkelys på tidligere avklaring og frigjøre «tomme» stillinger, for å lyse ut ved behov. Dette henger sammen med god tjenesteproduksjon, forutsigbar og stabil drift.

Sykefraværet ses i sammenheng med brudd på arbeidstidsordningene. Det ble vedtatt i AMU 17. juni at det nedsettes en partssammensatt gruppe for å finne løsninger på fremtidige og fleksible arbeidstidsordninger, som treffer innbyggerne og de ansatte bedre enn dagens løsninger. Gjennom dette arbeidet vil det være satsning på heltidskultur. Kommunen har en gjennomsnittlig stillingsbrøk på deltidsstillinger tilsvarende 62 prosent. Målet her bør være over 80 prosent. Det bidrar til økt stabilitet og redusert sykefravær.

Det er et mål om å redusere sykefraværet i sektorene med 2-3 prosentpoeng innen utgangen av 2025. Dette ble vedtatt i AMU 17. juni.

Nedenfor er sektorvis kommentar knyttet til sine tall for sykefravær t.o.m. juli 2025

Kommunedirektør og samfunnutviklingstaben:

Sykefraværprosenten: 6,10%

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 7,5%

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Følge opp punktene i revidert sykefraværsrutine og tilhørende tiltak for å forebygge sykefravær og legge til rette for helsefremmende arbeidsplasser.

Sektor for teknikk og miljø

Sykefraværprosenten: 9,23%

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 7,5%

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Oppfølging av sykemeldte i henhold til sykefravær rutine, og øke bevisstheten blant ledere og ansatte om tilretteleggings- og medvirkningsplikten i AML.

Eiendomsstaben

Sykefraværprosenten: 8,18 %

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 7,5 %

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Det er tilsatt faste vikarrenholdere, men også satt ekstra søkelys på tettere sykefravær oppfølging, hensiktsmessig tilrettelegging ved behov og økt fokus på nærhetsledelse.

Sektor for skole

Sykefraværprosenten: 8,75%

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 7,5%

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Gjennomført kompetanseøkter med ledere i sektoren for arbeid med nærvær og fravær, tett oppfølging av sykefravær gjennom ny rutine, avklaring av ansatte med langt fravær på maksdato, kompetanseheving på håndtering av adferd hos elever og videre arbeid med rutiner og system rundt vold og trusler i skolen.

Sektor for barnehage:

Sykefraværprosenten: 11%

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 7,5 %

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Sektoren samarbeider tett med Arbeidslivssenteret for å styrke ledernes individuelle oppfølging av ansatte med høyt fravær. Terningen barnehage er prioritert først, da enheten over tid har hatt et høyt sykefravær. I september gjennomføres en heldagssamling med HR og Arbeidslivssenteret, hvor hver enhetsleder får anledning til å gå gjennom enkeltsaker og få råd og veiledning i hvordan de best kan følge opp ansatte. I tillegg følger vi nå ny sykefravær rutine.

NAV Elverum

Sykefraværprosenten: 13% (pr 31.07.25)

Målet for sykefraværet i sektor: ≤ 5%

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Tetter oppfølging og forebygging i kontoret. Fokus på «leder før lege», hensiktsmessig tilrettelegging og god dialog.

Sektor for kultur

Sykefraværprosenten: 2,84% (per 31.07.25)

Målet for sykefraværet i sektor: < 4 %

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Følge sykefravær rutine.

Fokus på nærvær, trivsel og opprettholde god dialog med alle ansatte.

Sektor for helse, mestring og omsorg

Sykefraværprosenten: 13,47 %

Målet for sykefraværet i sektor: 11,47 %

Tiltak for å redusere fraværet i sektor: Fokus på nærvær, tett oppfølging av sykemeldte, frigjøre tid til ledelse, ulike turnusordninger og arbeid med heltidskultur. Flere avdelinger jobber sammen med NAV Arbeidslivssenter.

Finansforvaltning

Nøkkeltall

Den kommunale finansforvaltning dreier seg i hovedsak om styring/sikring av kommunens driftslikvider og aktiviteter knyttet til finansiering/refinansiering av kommunens investeringstiltak. Finansforvaltningen utøves av kommunedirektøren i samsvar med finansreglementet vedtatt av kommunestyret.

Nedenfor gis noen nøkkeltall for gjeldsporteføljen pr 31.08.2025:

Nøkkeltall - samlet gjeld eksklusive husbanklån (Beløp i 1000 kr)	Status 31.08.2025	Finansreglement
Gjeld	2 230 530	
Gjennomsnittlig rente på rapporteringsdato	4,37 %	
Gjennomsnittlig rente hittil i år		
Renterisiko for porteføljen:		
• Gjennomsnittlig rentebindingstid	2,22 år	Mellom 1 og 5 år
• Andel flytende rente	53,1 %	Mellom 25 % og 75 %
• Andel fast rente	46,9 %	Mellom 25 % og 75 %
• Andel gjeld som må refinansieres i løpet av 12 mnd (sertifikatlån)	35,96%	Maksimalt 50 %
• Økning i rentekostnader de neste 12 måneder ved 1 % renteøkning	10 879	
Gjeld til Husbanken	628 080	
Samlet gjeld	2 858 610	

Tabell: Nøkkeltall for Elverum kommunes gjeldsportefølje per 2. tertial 2025.

Per 31.08.25 hadde kommunen en lånegjeld eksklusive Husbanklån på 2 230,5 millioner kroner, fordelt på 22 lån. Det største lånet er på 347 millioner kroner. Det innhentes tilbud fra flere låneinstitusjoner ved refinansiering av sertifikatlån og ved inngåelse av rentebyteavtaler.

Lån til finansiering av kommunale investeringer

Årets låneopptak til finansiering av investeringer er delvis gjennomført. Det ble lånt opp 42 millioner kroner for å sikre nok likviditet for utbetaling av lønn i mars.

Startlån

I budsjettet for 2025 er rammen for utlån satt til 55 millioner kroner. Ved utgangen av tertial 2 var det utbetalt 37,6 millioner kroner.

Plasseringer av kortsiktig likviditet

Kommunen må sørge for at det til enhver tid er til disposisjon tilstrekkelige likvide midler slik at løpende forpliktelser kan dekkes ved forfall. Kommunens likvide midler er i sin helhet plassert som bankinnskudd i avtalebanken i henhold til bestemmelsene i finansreglementet.

Nedenfor presenteres nøkkeltall for kommunens innskudd i avtalebank:

Nøkkeltall (innestående i bank)	Status 31.08.2025
Sum innestående i bank på rapporteringsdato (Beløp i 1000 kr)	37 114
Gjennomsnittlig innestående gjennom året (Beløp i 1000 kr)	105 058
Innskuddsrente på rapporteringsdato	4,75 %
Gjennomsnittlig innskuddsrente i året	2,25 %

Tabell: Nøkkeltall (innestående bank) per tertial 2 – 2025.

Likviditet og behov for avtale om kassekreditt

Elverum kommune har avtale om en kassekreditt på 100 millioner kroner. Behovet for kassekreditt vil vedvare ut året. Prognosen ut året er med bakgrunn i årets driftsbudsjett med et netto driftsresultat lik pluss/minus null. For å bedre kommunens likviditet vil vi i løpet av året bruke en større andel av kommunens premiefond i KLP og EKP for betaling av reguleringspremier. Premiefond kan benyttes til premieinnbetalinger.

Nedenfor er teksten som kommer i årsberetningen for 2024 når det gjelder utviklingen i arbeidskapital frem til 31.12.2024.

«Arbeidskapital er et resultat av den økonomiske styringen. Begrepet arbeidskapital består av omløpsmidler (betalingsmidler) fratrukket kortsiktig gjeld, og viser kommunens evne til å betale løpende forpliktelser. Arbeidskapitalen kan være et vanskelig begrep å forholde seg til, men det handler om tilgang og bruk av midler til drift og investeringer. Ubrukte lånemidler og premieavvik pr 31.12 er med og påvirker kommunens arbeidskapital.

Arbeidskapital	2019	2020	2021	2022	2023	2024
		208				
Arbeidskapital 31.12 – tall i hele tusen	188 387	285	239 307	305 870	283 288	188 552
Arbeidskapital i % av driftsinntekter	10,6 %	11,5 %	12,3 %	15,1 %	13,3 %	-8,5 %
Korrigert arbeidskapital*	-2 091	-6 267	-13 499	-11 937	-103 162	-233 220
Korrigert arbeidskapital i % av driftsinntekter	-0,1 %	-0,3 %	-0,7 %	-0,6 %	-4,9 %	-10,5 %

Tabell: arbeidskapital i perioden 2019 – 2024.

* Korrigert for premieavvik, bundne fondsmidler og ubrukte lånemidler.

Korrigert arbeidskapital viser kommunens reelle arbeidskapital når vi trekker ut premieavvik, bundne fondsmidler og ubrukte lånemidler. Premieavvik er ikke reelle betalingsmidler fordi dette er beløp som ikke er disponible på kort sikt. Bundne fondsmidler bør også trekkes ut ettersom dette er midler som skal gå til bestemte formål som kommunestyret ikke selv bestemmer. Ubrukte lånemidler bør også holdes utenfor ettersom dette er midler som skal gå til finansiering av pågående investeringsprosjekter. Korrigert arbeidskapital er negativ, og dette er en indikasjon på at kommunen må være forberedt på å ta opp likviditetslån/kassekreditt for å betale løpende forpliktelser. Negative driftsresultater frem i tid og bruk av fond for finansiering av drift eller investeringer vil svekke arbeidskapitalen ytterligere.

I 2024 ble det benyttet kassekreditt ved to anledninger, og det viser hvor anstrengt kommunens driftslikviditet er i forhold til det å betale løpende forpliktelser.

Premieavvik er differansen mellom det kommunen betaler inn i pensjonspremie og det som er beregnet som en normal kostnad det enkelte år. Når kommunen betaler inn mer i premie enn det som er normal kostnaden inntektsføres differansen og avviket inngår i kommunens omløpsmidler, og motsatt avvik inngår i kortsiktig gjeld. De årlige avvikene dekkes inn kommende sju år. Nedenfor er en tabell som viser balanseført premieavvik pr 31.12 for årene 2019-2024.

Premieavvik - tall i hele tusen	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Premieavvik – omløpsmiddel	79 286	80 150	123 288	133 162	210 539	229 714
Premieavvik - kortsiktig gjeld	-27 448	-37 429	-37 429	-10 406	-4 032	-8 111
Premieavvik – netto	51 837	42 722	85 859	122 757	206 507	221 603

Tabell: Netto premieavvik i balansen for årene 2019 – 2024.

Positive premieavvik svekker kommunens likviditet, og de siste årene har dette bidratt til en svært krevende likviditetsmessig situasjon for kommunen.

Positive netto driftsresultater i årene som kommer vil styrke kommunens arbeidskapital.»

I år er kassekreditt benyttet 10 dager, tre dager i forbindelse med lønnsutbetaling i januar, mars og mai, og sju dager i april. Ved utgangen av 1. tertial var kassekreditten benyttet med 21,4 millioner kroner. Kassekreditten har så langt i år kostet kommunen kroner 616 000.

Driftslikviditeten er fortsatt svært svak. Det å budsjettere med og avlegge regnskapsmessig positivt netto driftsresultat er ekstremt viktig for å styrke kommunens likvide situasjon.

Økonomiske forutsetninger og avviskommentarer

Frie inntekter – skatt og inntekstutjevning

Lokal skatteinngang må sees sammen med inntekstutjevningen i rammetilskuddet. Skatteinntektene utgjør ca. 39 % av kommunens samlede inntekter. Lokal skatteinngang sammenlignes med landsgjennomsnittet og korrigeres ved at det foretas en utjevning mellom alle kommuner. Elverum kommune ligger under landsgjennomsnittet når det gjelder skatteinntekter, og hver måned får kommunen inntekstutjevning i tillegg til skatteinngang. Etter utjevning vil skatte og inntekstutjevning være cirka 94 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at skatteinngangen på landbasis har størst betydning for kommunens samlede inntekter i form av skatt og inntekstutjevning. Det å komme med gode prognoser for årets inntekter er for tidlig.

I tabellene nedenfor er budsjett oppdatert i forhold til det som ligger i ny prognosemodell fra KS for beregning av frie inntekter, med de prognoser som ligger i revidert nasjonalbudsjett.

Akkumulert skatteinngang i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	-83 039	-89 992	6 953	-7,7 %
Februar	-85 338	-92 633	7 295	-7,9 %
Mars	-210 272	-213 309	3 037	-1,4 %
April	-215 231	-217 918	2 687	-1,2 %
Mai	-348 954	-349 659	705	-0,2 %
Juni	-367 436	-363 183	-4 253	1,2 %
Juli	-455 864	-448 643	-7 221	1,6 %

Skatteinngang så langt i år ligger etter periodisert budsjett. Ved utgangen av juli var akkumulert skatteinngang 7,2 millioner kroner over periodisert budsjett.

Periodisert budsjett er med bakgrunn i månedlig skatteinngang i 2024.

Akkumulert inntekstutjevning i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	-15 299	-14 987	-312	2,08 %
Februar	-17 233	-16 894	-339	2,01 %
Mars	-36 092	-38 805	2 713	-6,99 %
April	-37 620	-41 072	3 452	-8,40 %
Mai	-68 259	-72 144	3 885	-5,38 %
Juni	-73 424	-78 334	4 910	-6,27 %
Juli	-83 080	-90 327	7 247	-8,02 %

Inntekstutjevningen så langt i år ligger etter periodisert budsjett. Ved utgangen av juli var det 7,2 millioner kroner i mindreinntekter. «God» lokal skatteinngang har utjevnet gjennom ordningen med inntekstutjevning mellom kommuner.

Periodisert budsjett er med bakgrunn i månedlig skatteinngang i 2024.

Akkumulert skatt og inntekstutjevning i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	-98 338	-104 979	6 641	-6,8 %
Februar	-102 571	-109 526	6 955	-6,8 %
Mars	-246 364	-252 114	5 750	-2,3 %
April	-252 851	-258 989	6 138	-2,4 %
Mai	-417 213	-421 803	4 590	-1,1 %
Juni	-440 860	-441 517	657	-0,1 %
Juli	-538 944	-538 970	26	0,0 %

Det var mindreinntekter i form av skatt og Inntekstutjevningen frem til mai, men så har trenden snudd og ved utgangen av juli var det samsvar mellom regnskap og budsjett. Dersom denne trenden fortsetter, kan det komme noen merinntekter i løpet av høsten.

Det er for tidlig å komme med gode prognoser på årets skatteinntekter.

Revidert nasjonalbudsjett (RNB) har gitt en økning i rammetilskuddet til Elverum kommune med 23,9 millioner kroner. Følgende forhold er innarbeidet:

- 14,6 millioner kroner for å dekke økte pensjonskostnader inkl. ny offentlig AFP.
- 0,8 millioner kroner for å dekke reduserte skatteinntekter som følge av endringer i skatteregler.
- -0,2 millioner kroner for at Kommunene ikke faktureres for vaksiner fra Folkehelseinstituttet
- 3,5 millioner kroner for redusert foreldrebetaling barnehage - kompensasjon inntektsbortfall fordelt etter delkostnadsnøkkel barnehage
- 4,2 millioner kroner i generell vekst i frie inntekter.
- 1 million kroner for kompensasjon for økt basistilskudd til fastleger

I tillegg er det også gjort noen endringer i fordelingsnøkklene for beregning av skatteinntekter og inntektsutjevning. Dette har medført en reduksjon i prognosen for skatteinntekter med 2 millioner kroner.

Statsforvalteren har også tildelt ekstra skjønnsmidler til to formål. Det er:

- 1 million kroner til arbeidet med omstilling (kommer i tillegg 2 millioner kroner som er bevilget tidligere)
- 0,6 millioner kroner til Midt-Hedmark Brann- og Redningsvesen IKS.

Tabellen nedenfor viser endringer i frie inntekter i forhold til opprinnelig budsjett, regulert budsjett etter tertial 1 og det som er av endringer i RNB:

	1	2	3	4
Frie inntekter - hele tusen	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett	Endring	RNB
Skatt på inntekt og formue	-736 752	-737 961	1 686	-736 275
Rammetilskudd	-761 018	-750 391	-25 480	-775 871
Rammetilskudd - inntektsutjevning	-122 090	-134 093	302	-133 791
Sum frie inntekter	-1 619 860	-1 622 445	-23 492	-1 645 937

Tabell: Endringer i frie inntekter 2025.

Kolonne 1 viser opprinnelig budsjett inneværende år.

Kolonne 2 viser regulert budsjett etter 1. tertial.

Kolonne 3 viser endringer i de frie inntektene som kom i RNB.

Kolonne 4 viser sum frie inntekter i RNB.

Netto økning i frie inntekter er 23,5 millioner kroner.

Eiendomsskatt

I budsjettet for 2025 er det innarbeidet 96,6 millioner kroner i eiendomsskatteinntekter, og regnskapet vil være i samsvar med budsjett ved året slutt.

Utbytte fra Elverum Energi AS

I budsjettet for 2025 er det innarbeidet 20,7 millioner kroner i et forventet utbytte fra Elverum Energi AS. I forbindelse med utarbeiding av en kommunal kraftstrategi er det vedtatt et ekstraordinært utbytte på 2,5 millioner kroner. Samlet utbetalt utbytte i 2025 vil komme på 23,2 millioner kroner.

Finans – renteinntekter og -utgifter

Tabellen nedenfor viser prognose for netto renteutgifter. Det er fortsatt noe usikkerhet i denne prognosen, da rentemarkedet for tiden er uforutsigbart.

Netto renteutgifter - Beløp i hele tusen	1 Opprinnelig budsjett	2 Regulert budsjett	3 Årsprognose	4 Avvik
Renteinntekter – bankinnskudd	-4 000	-2 600	-5 000	-2 400
Renteinntekter – Startlån	-18 488	-17 400	-18 400	-1 000
Renteinntekter – andre utlån	-3 402	-3 600	-3 600	0
Renteutgifter – ordinære innlån	97 744	99 300	99 200	-100
Renteutgifter – Startlån	27 383	28 200	28 925	725
Netto renteutgifter	99 237	103 900	101 125	-2 775

Tabell: Prognose for netto renteutgifter 2025.

Kolonne 1 viser opprinnelig budsjett inneværende år og som ble vedtatt i desember 2024.

Kolonne 2 viser regulert budsjett (etter tertialrapport 1 – 2025).

Kolonne 3 viser årsprognosen ved utgangen av 2 tertial.

Kolonne 4 viser avvik mellom regulert budsjett og årsprognosen, og grunnlag for regulering av budsjettet.

Ved beregning av renteutgifter er det kommunalbankens renteprognoser som legges til grunn. Fra budsjettprognosene ble utarbeidet i slutten av oktober i fjor har rentebanene svingt, og med den store låneporteføljen Elverum kommune har, gir små rentesvingninger store økonomiske utslag. Avviket mellom regulert budsjett og årsprognosen gjør at budsjett til netto renteutgifter kan reduseres med 2,8 millioner kroner.

Lønns- og pensjonsreserve

I budsjett for 2025 er det innarbeidet en lønns- og pensjonsreserve basert på et forventet lønnsoppgjør på 4,5 %. Årets sentrale lønnsoppgjør er på landsbasis beregnet til 4,2 %.

Lønnsoppgjør foregår ved sentrale forhandlinger og lokale forhandlinger. De sentrale forhandlingene er innarbeidet og etterbetaling foretatt. Lokale forhandlinger gjennomføres september og oktober.

I tabellen nedenfor er effekten at årets sentrale lønnsoppgjør fordelt på sektorer og staber, og finansieres med bruk av sentral lønnsreserve.

Sektor og stab	Regulering som følge av sentralt lønnsoppgjør
(beløp i 1000 kr)	
Kommunedirektør inkl. Samfunnsutviklingsstaben	98
Sektor for teknikk og miljø	184
Eiendomsstab	967
Sektor for utdanning	5 441
Sektor for barnehage	1 617
NAV Elverum	379
Sektor for kultur	319
Sektor for helse, mestring og omsorg	7 512
HR-/Personalstaben	93
Service- og IKT-staben	228
Økonomistaben	225
Felles/finans/vann og avløp	-17 063
SUM	0

Tabell: Regulering av budsjetttrammer som følge av sentralt lønnsoppgjør 2025.

De økonomiske rammene for sektor og staber reguleres i samsvar med tabellen over.

Det er igjen 9,4 millioner kroner av årets lønns- og pensjonsreserve. Lokale forhandlinger er ikke ferdige, men det bør avsette ca. 2,8 millioner kroner til dette formålet.

I revidert nasjonalbudsjett er det bevilget 14,6 millioner kroner til å dekke våre økte utgifter som følge av endringer i pensjonsbestemmelsen (avtalefestet pensjon mv). Hva økte utgifter faktisk blir er fortsatt usikkert. Det som er igjen av reserver, 6,6 millioner kroner bør ikke omdisponeres.

Bosetting av flyktninger

Elverum kommune har vedtatt å bosette 55 flyktninger, herav 5 enslige mindreårige, i 2025 (KS-sak 020/25). Dette kan være flyktninger med kollektiv midlertidig beskyttelse, overføringsflyktninger, flyktninger fra mottak og 6 enslige mindreårige. Ved utgangen av 2. tertial var det bosatt 37 flyktninger, herav 4 enslige mindreårige flyktninger i Elverum kommune. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) har redusert bosettingstallet for Elverum kommune fra 55 til 45 for 2025, og det vil bosettes 8 flyktninger, herav 1 mindreårig i tredje tertial.

Til tross for vedtak om redusert bosetning av flyktninger, forventes det merinntekter på 1,7 millioner kroner. Årsaken til dette er økt bosetting som følge av familiegjenforeninger, noen av disse utløser integreringstilskudd.

Vakante stillinger og ubrukte sykkelønnsrefusjoner

En budsjettforutsetning er at ubrukte midler som følge av vakante stillinger og ubrukte sykkelønnsrefusjoner skal trekkes inn gjennom året. For 2025 er det lagt inn en forutsetning om 12 millioner kroner i innsparinger. Budsjettforutsetningen er i opprinnelig budsjett innarbeidet i sektor for Felles/finans.

Sektorer og staber hadde ved utgangen av april meldt inn 4,9 millioner kroner i mindre utgifter og/eller merinntekter som følge av vakante stillinger og ubrukte sykkelønnsrefusjoner. I løpet av andre tertial er det ytterligere 7,4 millioner kroner i mindre utgifter. Tabellen nedenfor viser midlene som er meldt inn fra de forskjellige sektorer og staber.

Sektor og stab	Regulering som følge av vakante stillinger og ubrukte sykkelønnsrefusjoner
(beløp i 1000 kr)	
Kommunedirektør inkl. Samfunnsutviklingsstaben	-241
Sektor for teknikk og miljø	-2 002
Eiendomsstab	-
Sektor for utdanning	-1 351
Sektor for barnehage	-630
NAV Elverum	-662
Sektor for kultur	-161
Sektor for helse, mestring og omsorg	-1 637
HR-/Personalstaben	-390
Service- og IKT-staben	-190
Økonomistaben	-140
Felles/finans/vann og avløp	7 404
SUM	0

Tabell: Midler som følge av vakante stillinger og ubrukte sykkelønnsrefusjoner andre tertial 2025.

Etter åtte måneder er budsjettforutsetningen på 12 millioner kroner dekket inn. Det betyr at det med all sannsynlighet vil komme ytterligere midler som kan omdisponeres i løpet av tredje tertial.

I denne tertialrapporten foreslåes det å øke budsjettforutsetningen på 12 millioner kroner til 18 millioner kroner. Det vil igjen bidra til å dekke negative avvik som er meldt inn i denne tertialrapporten. Ny budsjettforutsetning vil bli fulgt opp som en egen sak til desember, sammen med regulering av lokalt lønnsoppgjør.

Økonomisk status på sektor og stab (ekskl. vakanser og sykelønnsrefusjoner)

Kommunestyret har vedtatt budsjettrammer på sektorer og staber, og det er kun kommunestyret selv som kan foreta reguleringer av rammene.

Nedenfor er en samlet oversikt på behov for budsjettreguleringer som følge av meldte avvik ved årets slutt fordelt på sektorer og staber. Merforbruk angis med positive fortegn og mindreforbruk angis med negative fortegn.

Sektor/stab	Behov for reguleringer som følge av endrede budsjettforutsetninger
(beløp i 1000 kr)	
Kommunedirektør inkl. Samfunnsutviklingsstaben	3 743
Sektor for teknikk og miljø	3 750
Eiendomsstab	766
Sektor for utdanning	1 862
Sektor for barnehage	3 525
Nav Elverum	-740
Sektor for kultur	-130
Sektor for helse, mestring og omsorg	16 997
HR-/Personalstaben	503
Service- og IKT-staben	770
Økonomistaben	0
Felles/finans/vann og avløp	7 600
SUM	38 646

Tabell: Budsjett for 2025 og vurdert fordelt på budsjettrammer avvik i 1 000 kroner.

Avviksforklaring for hver sektor/stab:

Kommunedirektør

Elverum Energi AS har på vegne av Elverum kommune arbeidet med en kraftstrategi, og det er innhentet kompetanse og bistand fra Deloitte AS. Arbeidet er estimert til å koste 2,5 millioner kroner og finansiere av Elverum Energi AS gjennom et ekstraordinært utbytte.

Elverum kommune har fått 1 million kroner i ekstra skjønnsmidler fra Statsforvalteren til omstillingsarbeidet. Samlet tilskudd for 2025 er 3 millioner kroner. Utgifter til dette arbeidet ligger på kommunedirektørens ansvar. Inntektene kommer i rammetilskuddet.

Det er vedtak om tilskudd fra næringsfond med 0,3 millioner kroner. Dette er midler som utbetales på kommunedirektørens ansvar.

Tiltak for å begrense avviket i egen sektor:

Ingen avvik å begrense.

Tiltak for å bidra til utgiftsreduksjon/inntektsøkning i kommunen:

Samordner og kobler aktivitet og innspill i planprosesser slik at vi begrenser kostnader og tidsbruk til møter med eksterne. Noe redusert aktivitet ut året.

Teknikk og miljø

Avviket på sektoren skyldes flere forhold. Prosessen med å innføre nye parkeringsbestemmelser med tilhørende inntekspotensial er forsinket i henhold til budsjett. Anskaffelsesprosessen for innkjøp av p-automater pågår, men godkjenningsprosessen av nødvendige skiltplaner hos Statens vegvesen tar lengre tid enn planlagt. Vi er i tett dialog med overordnede myndigheter, men det er noen uklarheter knyttet til bruk av p-skive i kombinasjon med p-automater/app. Mindreinntekt anslått til 1 million kroner.

Eiendomsmarkedet i Elverum er inne i en lav konjunktur som følge av høye renter og høye byggekostnader. Dette resulterer i lavere tilgang på byggesaker og oppmålingsforretninger, som igjen medfører utfordringer med å nå inntektsmålene i budsjettet.

Tjenesteområdene byggesak og geodata er fullt ut selvkostfinansiert. Mindreinntektene påvirker netto driftsresultat, men reguleres mot bruk av tidligere opparbeidede fond.

Anslått mindreinntekt geodata-enheten er 1,35 millioner kroner og anslått mindreinntekt byggesaks-enheten 800 000 kroner.

Midt Hedmark Brann og Redningsvesen IKS (MHBR) har fått tildelt 600 000 kroner i skjønnsmidler fra Statsforvalteren. Bevilgningen til MHBR må økes tilsvarende. Inntektene kommer i rammetilskuddet.

Tiltak for å begrense avviket i egen sektor:

Vi holder to vakante stillinger fortsatt vakante, og søker i den grad det er mulig å omfordele interne ressurser til de enhetene som har behov. Vi har i tillegg en forventning om noe reduserte kostnader til snørydding i sentrum i henhold til nylig inngått kontrakt med nye leverandører, men dette er igjen svært avhengig av vær- og føre situasjonen mot slutten av året.

Eiendom

Avviket skyldes behov for budsjettregulering mellom HMO og Eiendom i forbindelse med at eiendomsstaben har overtatt ansvaret for eiendomsdriften for Vedsentralen med virkning fra 1. mai 2025. Reguleringen innebærer at tilsvarende budsjettbeløp flyttes fra HMO til Eiendom.

Skole

Prognosen per 2. tertial viser et merforbruk på 870 000 kroner til introduksjonslønn i forhold til opprinnelig budsjett. Årsaken er flere deltagere enn antatt med bakgrunn i økning på programlengde og familiegjenforente. Avviket må ses i sammenheng med økning i integreringstilskudd til kommunen.

Det har vært usikkerhet rundt omlegging til ny innretning for foreldrebetaling i SFO, og fakturering for august og september viser en mindreinntekt på 1 million kroner totalt for 2025.

Budsjettfeil omtalt i 1. tertial gir ytterligere merforbruk etter overgang til nytt skoleår og fordeling av ressurser i grunnskolen. Dette er utlignet av økning i gjesteelevinntekter, tilskudd til ressurskrevende personer fra IMDi og andre mindre poster.

Det er usikkerhet rundt kostnader til individuelt tilrettelagt opplæring og personlig assistanse for elever plassert i andre kommuner, og tilsvarende kostnader for elever på privatskole.

Tiltak for å begrense avviket i egen sektor:

Det ble iverksatt inngripende tiltak etter 1. tertial, og det vurderes ikke at det er ytterligere tiltak i egen sektor i kommende tertial. Alle kostnader vurderes fortsatt nøkternt med mål om å redusere merforbruket ut inneværende år.

Kostnader til gjesteelever i andre kommuner og elever på privatskole vil ha et fokus i kommende tertial med tanke på å redusere kommunens kostnader til dette.

Barnehage

Avviket skyldes reduksjon i foreldrebetaling som følge av endring i makspris fra 2 000 til 1 200 kroner per måned, gjeldende fra 1. august 2025. Rammetilskuddet til kommunen er samtidig økt tilsvarende, slik at avviket er finansiert innenfor kommunens inntektsrammer.

Nav

Mindreforbruket på 740 000 kroner omhandler nedjustering av mottak av antall flyktninger inneværende år, fra 55 til 45 personer på 720 000 kroner og mindreforbruk i midlertidig bolig på 20 000 kroner.

Tiltak for å begrense avviket i egen sektor: Kontinuerlig kontroll på budsjett og regnskap, samt resultatfokus i forhold til overgang til arbeid/statlige ytelser for sosialhjelpsmottakerne gjennom økt oppfølging og veiledning av brukerne.

Tiltak for å bidra til utgiftsreduksjon/inntektsøkning i kommunen: Dette utarbeides og beskrives i tiltaksplan i omstillingsarbeidet.

Kultur

Merinntekt på 130 000 kroner som ikke var kjent da sektoren budsjetterte drift for 2025. Utleie Festspill i Elverumshallen.

Helse, mestring og omsorg

Sektorsjef avvik 7,67 millioner kroner

- Avviket skyldes flere forhold, og det største er redusert forventet refusjon for ressurskrevende tjenester med cirka 9 millioner kroner som i hovedsak skyldes bortfall av to ressurskrevende tjenester, men også endring i vedtak for andre tjenester. Denne reduserte inntekten må sees mot redusert kjøp av tjenester i tilrettelagte tjenester. Prognosen er i tillegg justert som følge av korrigerende egenandel per innbygger, og ekstra utbetaling av mellom legget for refusjon 2024.
- Sektoren har mindreforbruk på helligdagstillegg på 1,54 millioner kroner og har justert ned budsjettet.
- Det er merforbruk på lønnsposter som skyldes flere forhold; overtid og ekstra grunnet vakante avdelingslederstillinger, og overtid utover budsjett ved aktivisering av psykososialt kriseteam 718 000 kroner. Innsparingskrav som følge av tidligere løft av lønnsnivå til avdelingsledere nås ikke.
- Flere mindre driftsposter er redusert og innkjøp gjøres kun der det er nødvendig.
- Fra 11. august er ett årsverk rådgiver overført til HR og utgjør 428 000 kroner.

Fellestjenester avvik 383 400 kroner

Merforbruket skyldes flere forhold.

- Det er noe høyere utgifter til fastlønn, ferievikar og ekstra innleie enn budsjetterte 352 000 kroner.
- Det er også en mindreinntekt ved bakeriet grunnet lavere salg og lavere utgifter til emballasje og innkjøp av matvarer, samt at det forventes en høyere brukerbetaling for praktisk bistand 62 000 kroner.
- En forventet høyere refusjon fra andre kommuner for produksjon av mat til institusjoner og hjemmeboende 31 000 kroner.

Barn, unge og familier avvik 9,3 millioner kroner

Merforbruket skyldes følgende merforbruk i barneverntjenesten:

- Det er et lite mindreforbruk på fastlønn 260 000 kroner.
- Merforbruk på innleie av saksbehandler 114 000 kroner.
- Det er økt behov for forebyggende tiltak i hjemmet med blant annet ett nytt omfattende tiltak samt et eksisterende tiltak som krever mer enn forventet 2 millioner kroner.

- Økte satser for besøkshjem, samt økt antall med behov 510 000 kroner.
- Utgifter til bidrag barnevern har økt 460 000 kroner.
- Økte satser fosterhjem fra 1.6. utgjør 400 000 kroner.
- Feil i beregning av prognose hvor utgifter til spesialiserte fosterhjem og beredskapshjem var utelatt, og beregning av institusjonsplassering ikke var riktig, i tillegg er det en ny institusjonsplassering fra september. Samlet i merkostnader utgjør dette 6,1 millioner kroner.

Det er iverksatt kontrolltiltak for å sikre bedre oversikt over utgifter og riktig prognose for barneverntjenesten.

Kommunehelsetjenesten avvik kr 1,8 millioner kroner

- Merforbruket skyldes behov for å leie inn vikarlege for sykehjem og helsestasjon 300 000 kroner.
- Satsene for basistilskudd for fastlege er økt fra 1.7, og gir et merforbruk ut året på 1,5 millioner kroner. Dette er delvis finansiert med økning i rammetilskudd med 1 millioner kroner.

Samfunnsmedisinsk enhet avvik -340 000 kroner

Prognosen viser et mindreforbruk på grunn av for høyt vikarbudsjett.

Tildeling og koordinerende enhet, friskliv, fysio- og ergoterapitjenesten avvik -389 000 kroner

Prognosen viser anslått merinntekt for fastlønnsstilskudd fysioterapitjenesten.

Institusjonstjenester avvik 2,5 millioner kroner

- Merforbruket skyldes økte vikarutgifter grunnet høyt korttidsfravær, behov for ekstra innleie gjennom sommerferieavviklingen og for lavt budsjett helligdagstillegg 2 millioner kroner.
- 26 pasientsenger måtte kasseres, og sammen med økte utgifter til vaskeritjenester gir dette et merforbruk på 500 000 kroner.

Tjenester til funksjonshemmede avvik -6,6 millioner kroner

Mindreforbruket skyldes både reduksjon og økning i tjenestebehov.

- Reduksjon i lønnsutgifter 859 000 kroner knyttet til bofellesskapene Loken og Grøndalsbakken, og Vestly avlastning.
- Det er økte behov på 951 000 kroner ved Vestly avlastning, Grønlivegen, Svartholtet, Sundsvoll aktivitetssenter.
- Det er for lavt fastlønnsbudsjett ved Vedsentralen 130 000 kroner.
- Det har vært innleie av vikar fra vikarbyrå på Ydalirtunet bofellesskap for å sikre forsvarlige tjenester 440 000 kroner.
- Bortfall av 2 ressurskrevende tjenester og etablering av en ny gir samlet et mindreforbruk på 6,1 million kroner. Denne reduserte utgiften må sees mot redusert refusjonsinntekt på sektorsjef. Innsparingskrav ved å gå fra å kjøpe enetiltak til å drifte i egen regi nås ikke fordi det ikke har vært kapasitet til å jobbe med tiltaket. Det har vært vakanser i lederstillinger hele året, og det er usikkert når alle stillingene vil bli besatt.
- Budsjett for eiendomsdriften for Vedsentralen er overført Eiendom med 766 000 kroner.
- Vestly har reduserte inntekter da en annen kommune ikke lengre kjøper avlastningstjenester på Vestly 215 000 kroner. Samtidig er det forventet et mindreforbruk brukerbetalinger ved samvær og kjøp av tjenester fra andre knytte til Vestly 585 000 kroner.

Hjemmebaserte tjenester avvik kr 0
Prognosen viser balanse mot revidert budsjett.

Psykisk helse avvik 2,65 millioner kroner

- Merforbruk skyldes for lavt fastlønnsbudsjett på Leiret 270 000 kroner.
- Budsjett for kjøp av tjenester fra private gir et forventet merforbruk på 2,38 millioner kroner. Innsparingskrav ved å gå fra å kjøpe enetiltak til å drifte i egen regi har ikke vært mulig å gjennomføre på grunn av manglende kapasitet. Det har gjennom hele året vært ledige lederstillinger og det er usikkert når alle stillinger er besatt.

Tiltak for å begrense avviket i egen sektor:

Sektoren jobber kontinuerlig for å redusere bruk av overtid og ekstra innleie. Det er fokus på sykefraværarbeid, jf. egen sak over om sykefravær. Det er mange avdelinger som jobber med oppgavedeling for å sikre riktig bruk av kompetanse. Dette er langsiktig arbeid og vil sammen med arbeid med arbeidstidsordninger og bruk av velferdsteknologi gjøre oss i bedre stand til å takle de utfordringer helse- og omsorgssektoren står ovenfor fremover med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder. Sektoren jobber med både bedre tverrfaglig tidlig innsats og tiltakstrapp for barneverntjenesten, som på sikt er forventet å gi reduserte utgifter og ikke minst å kunne forebygge omsorgssvikt og adferdsutfordringer blant barn og unge. Arbeidet er langsiktig og vil kreve tid før vi ser resultater. Arbeid med omstilling pågår, og dette sees i sammenheng med øvrig utviklingsarbeid.

Det er stort lederspenn i de fleste avdelingene i sektor, og vi er bekymret for kapasiteten til å følge opp omstillingsarbeidet som pågår. Vi har tidvis høy turnover blant ledere, noe som gir store utfordringer med å følge opp de oppgaver som forventes av leder.

Tiltak for å bidra til utgiftsreduksjon/inntektsøkning i kommunen:

Dette utarbeides og beskrives i tiltaksplan i omstillingsarbeidet.

Personal

Fra 11. august er ett årsverk rådgiver overført fra HMO, dette utgjør en økning i rammen med 428 000 kroner. Det forventes mindreforbruk på juridisk bistand 403 000 kroner, men mindreinntekt på tilskudd på læringer på 478 000 kroner.

Service- og IKT

Avviket skyldes økte lisenskostnader i 2. halvår for programvare, spesielt gjelder dette lisenser knyttet til infrastruktur som klientutstyr (tynnklienter), servere og nettverksutstyr hvor det oppleves at enkelte produktlisenser har hatt en prisøkning på over 40% siste år. Behovet for å dekke økte lisenskostnader ut året er estimert til 495 000 kroner. Det er i løpet av sommeren inngått ny rammeavtale for en mer fremtidsrettet helseteknologiplattform/-løsning. Økte driftskostnader er her estimert 275 000 kroner.

Tiltak for å begrense avviket i egen sektor:

Det jobbes kontinuerlig med optimalisering av produktporteføljen for sentral infrastruktur med hensikt å redusere lisenskostnadene.

I forbindelse med oppgradering til ny helseteknologisk plattform vil noen av de produktene som benyttes i dag måtte bli erstattet av nye produkter. I den forbindelse vil det bli forsøkt å redusere den økte driftskostnaden noe. Effekten vil imidlertid ikke bli mulig å hente ut før i 2026.

Tiltak for å bidra til utgiftsreduksjon/inntektsøkning i kommunen:

Vi arbeider kontinuerlig med å optimalisere bruk av lisenser og utvikle programvare som kan fases ut eller erstattes av annen programvare med tilsvarende funksjonalitet som vi allerede har investert i. Det samme er gjeldende for sentral infrastruktur.

Det oppleves imidlertid svært utfordrende å redusere kostnader knyttet til lisenser da disse stadig er økende og i stor grad ligger langt over den årlige prisøkningen (Konsumprisindeksen) på andre varer og tjenester.

Økonomi

Ingen avvik.

Felles/finans/vann og avløp:

I revidert nasjonalbudsjett har kommunen fått 14,6 millioner kroner i økte frie inntekter for dekke forventede økte utgifter til pensjon. Pensjonsreserven økes med samme beløp.

KF Elverum kommuneskoger vil for inneværende år øke sin overføring til kommunen med 2 millioner kroner, fra 1,5 til 3,5 millioner kroner.

I opprinnelig budsjett for 2025 var det kun lagt inn forventet prisstigning budsjettposter med kjente prisendringer. For å håndtere utilsiktede virkninger av dette var det avsatt en reserve på 5 millioner kroner på fellesområdet. Dette er midler som nå omdisponeres for å dekke inn deler av sektorene innmeldte avvik.

Det vises til kommentar ovenfor hvor budsjettforutsetningen om 12 millioner kroner i vakante stillinger og ubrukte sykkelønnsrefusjoner. Beløpet kan økes med 6 millioner kroner for å dekke inn deler av sektorene innmeldte avvik.

I løpet av høsten vil det være behov for å regulere budsjetttrammene til sektorer og staber ytterligere. Årsaken til dette ligger i lokale lønnsforhandlinger, omdisponering av ledige fastlønnsmidler og sykkelønnsrefusjoner, samt effekten av nye pensjonsregler som også kan påvirke sektorammene. Denne saken legges frem i desember når de forskjellige forholdene er avklart og kjent.

Oppsummering av budsjettavvik – budsjettreguleringer

Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret, og skal endres når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse.

I tertialrapporten rapporteres det avvik som medfører behov for budsjettreguleringer for å sikre at disse kravene oppfylles. Økningen i netto driftsbevilgninger med 32,6 millioner kroner dekkes i stor grad gjennom økte generelle driftsinntekter og reduserte netto finansutgifter. Det justerte netto driftsresultatet er fortsatt positivt, men reduseres til 52 000 kroner.

Noen av endringene i netto driftsbevilgninger påvirker bruk og avsetning til bundne fond. Endringer i netto driftsresultat og i netto bruk og avsetning til bundne fond medfører at det må benyttes midler fra disposisjonsfondet. Etter denne reguleringen vil kommunens frie disposisjonsfond være på 8,4 millioner kroner.

Kommunens finansielle situasjon er fortsatt meget krevende.

Tabellen nedenfor viser endringer i bevilgningsoversikten for drift, fra opprinnelig budsjett, via regulert budsjett etter 1. tertial (KS-sak 058/25), til reguleringene i denne tertialrapporten og det nye regulerte budsjettet for 2025.

Bevilgningsoversikt - Drift (§ 5-4.1)	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett	Regulering	Regulert budsjett
(beløp i 1000 kr)	2025	1. tertial	2. tertial	2025
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-883 108	-884 484	-25 178	-909 662
Inntekts- og formuesskatt	-736 752	-737 961	1 686	-736 275
Eiendomsskatt	-96 554	-96 554		-96 554
Andre generelle driftsinntekter	-76 532	-85 642	-2 000	-87 642
Sum generelle driftsinntekter	-1 792 946	-1 804 641	-25 492	-1 830 133
Netto driftsutgifter				
Sum bevilgninger drift, netto	1 619 824	1 629 682	32 646	1 662 328
Avskrivninger	128 791	128 791	0	128 791
Sum netto driftsutgifter	1 748 615	1 758 473	0	1 791 119
Brutto driftsresultat	-44 331	-46 168	7 154	-39 014
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-26 630	-24 340	-3 400	-27 740
Utbytter	-21 000	-21 100	-2 500	-23 600
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
Renteutgifter	125 727	128 100	625	128 725
Avdrag på lån	90 368	90 368	0	90 368
Netto finansutgifter	168 465	173 028	-5 275	167 753
Motpost avskrivninger	-128 791	-128 791	0	-128 791
Netto driftsresultat	-4 657	-1 931	1 879	-52
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	0	79	0	79
Avsetninger til bundne driftsfond	2 969	2 969	0	2 969
Bruk av bundne driftsfond	-1 953	-1 953	-705	-2 658
Avsetninger til disposisjonsfond	3 641	836	-836	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-338	-338
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	4 657	1 931	-1 879	52
Merforbruk	0	0	0	0

Tabell: Bevilgningsoversikt - drift.

Bevilgningsoversikt - Drift netto (§ 5-4.2)	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett	Regulering 2. tertial			Regulert budsjett
			Lønns- oppgjør	Vakans og ref. Nav	2. tertial	
(beløp i 1000 kr)	2025	1. tertial				2025
Kommunedirektør inkl. samf.utv.stab	22 841	22 841	98	-241	3 743	26 682
Sektor for teknikk og miljø	63 955	64 497	184	-2 002	3 750	68 431
Eiendomsstab	80 452	80 452	967	0	766	82 185
Sektor for skole	396 473	398 528	5 441	-1 351	1 862	405 831
Sektor for barnehage	203 614	202 714	1 617	-630	3 525	207 856
NAV Elverum	87 832	91 608	379	-662	-740	91 247
Sektor for kultur	50 908	50 938	319	-161	-130	51 127
Sektor for helse, mestring og omsorg	732 546	731 714	7 512	-1 637	16 997	756 223
Personalstab	16 587	16 357	93	-390	503	16 953
Service- og IKT-staben	34 548	35 093	228	-190	770	36 091
Økonomistaben	20 560	20 550	225	-140	0	20 775
Felles/finans/vann og avløp	-90 492	-85 610	-17 063	1 404	7 600	-95 073
SUM	1 619 824	1 629 682	0	-6 000	38 646	1 668 328

Tabell: Bevilgningsoversikt – Drift netto.

Årsaken til foreslåtte reguleringer er beskrevet tidligere i tertialrapporten. Avviket til sektorer og staber med 38,6 millioner kroner, dekkes inn med:

- 23,5 millioner kroner i økte frie inntekter (skatt og rammetilskudd)
- 6 millioner kroner i frigjorte midler som følge av forventede vakante stillinger og sykkelønnsrefusjoner i 3. tertial.
- 2 millioner kroner i økte inntekter på integreringstilskudd og tilskudd fra Husbanken til videreformidling kav bostøtte.
- 5,3 millioner kroner i mindre nettofinansutgifter, herav 2,5 millioner kroner i økt utbytte fra Elverum Energi AS.
- 1,9 millioner kroner i redusert netto driftsresultat, hvor 1,5 millioner dekkes av bundne fond (selvkost).

Kommunedirektøren tilrår kommunestyret å vedta forslag til budsjettreguleringer slik det kommer frem av de vurderte avvikene i tabellene over.

Disposisjonsfond

Tabellen nedenfor viser status i disposisjonsfond ved inngangen og utgangen av året med de forutsetninger som er lagt til grunn i opprinnelig budsjett og de nye forutsetningene som er meldt inn i denne tertialrapporten.

	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett
Disposisjonsfond	IB 2025	UB 2025
Disponerte fondsmidler	-1 614	-1 614
Udisponerte fondsmidler	-8 777	-8 747
Sum disposisjonsfond	-10 391	-10 361

Tabell: Disposisjonsfond.

Investeringsprosjekter - status

I tabellen nedenfor vises pågående investeringsprosjekter som har avvik per utgangen av 2. tertial 2025. Kommentarene gir forklaringer til tallene.

Investeringsprosjekt		Opprinnelig budsjett	Regulert Budsjett	Avviks prognose
	(beløp i 1000 kr)			
1	TEKMIL - Vann og avløp	40 000	40 000	-
2	TEKMIL - Avgiftsparkering	1 600	1 600	-
3	EIENDOM - Utskifting av kvikksølvholdige lamper og ventilasjonsaggregater (ENØK)	12 512	12 512	-
4	SERVICE IKT- Utskifting av trygghetsalarmer	1 738	1 738	-
5	EIENDOM - Utbygging og ombygging av Vestad skole	150	150	-
Investeringsprosjekter som er re-budsjettert fra 2024				
6	EIENDOM - Oppgradering Elverum kapell	658	658	-
7	EIENDOM - Inventar og utstyr til MHBR Beredskapssenteret	3 731	3 731	100
8	EIENDOM – Boliger til vanskeligstilte	350	350	-150
9	EIENDOM - 12 boenheter for unge med nedsatt funksjonsnivå (Vestad Omsorgsboliger)	1 000	1 000	-
10	TEKMIL - Gatelysinvesteringer	1 193	1 193	-
11	TEKMIL – Digitalisering av veg elementer	100	100	-
12	TEKMIL – Innregulering av 3 stk G/S veger, langs samleveger sentrumsnært	520	520	-
13	IKT – Investering - velferdsteknologi	300	300	-
Nye investeringsbehov i 2025				
14	TEKMIL – Investering av brukt traktor – veg, park og anlegg	2 000	2 000	-
15	TEKMIL – Investering i Robus volumhenger	325	325	-
16	EIENDOM – Gjenoppbygging Skogvegen 54C og 54F	0	0	2 720
17	ØKO – Anbud nytt økonomi- og personalsystem	0	0	125
18	FELLES - Inndekning av udekket beløp i investeringsregnskapet for 2024	0	0	22 765
Sum investeringer i varige driftsmidler		66 177	66 177	25 560

Tabell: Investeringsprosjekter i Elverum kommune - 2025.

Kommentar pr prosjekt i forhold til fremdrift og økonomiske rammer:

1. TEKMIL - Vann og avløp

Rehabilitering av gamle ledninger pågår i henhold til hovedplanen. Ingen avvik.

2. TEKMIL – Avgiftsparkering

Anskaffelsesprosessen med innkjøp av automater pågår. Dialogen med overordnede myndigheter for godkjenning av nødvendig skiltplan pågår. Ingen avvik.

3. EIENDOM - Utskifting av kvikksølvholdige lamper og ventilasjonsaggregater (ENØK)

Prosjektet pågår, og er planlagt videreført over 3 år i henhold til gjeldende Handlings- og økonomiplan. Tiltakene bidrar til en netto innsparing av kostnader til elektrisk kraft.

4. Service- IKT - Utskifting av trygghetsalarmer

Under planlegging, ingen kostnader foreløpig forpliktet.

5. EIENDOM - Utbygging og ombygging Vestad skole

Oppdragsavtale for gjennomføring av anbudskonkurranse er vedtatt av kommunestyret. Planlegging av anskaffelsen er i prosess med bistand fra Abakus AS, og grunnundersøkelser er gjennomført for å redusere risiko knyttet til byggegrunn.

6. EIENDOM – Oppgradering Elverum kapell

Prosjektet er ferdig innenfor vedtatt budsjett.

- 7. EIENDOM- Inventar og utstyr til MHBR Beredskapssenter**
Prosjektet er ferdig. Merkostnaden skyldes tilpasningsarbeider knyttet til installasjon av slangevaskemaskin.
- 8. EIENDOM - Boliger til vanskeligstilte**
Prosjektet er ferdig, og gjennomført til en lavere kostnad enn budsjett.
- 9. EIENDOM - 12 boenheter for unge med nedsatt funksjonsnivå**
Prosjektet er ferdig.
- 10. TEKMI - Gatelysinvesteringer**
To mindre prosjekter er ferdig men ikke fakturert, kun interne timer foreløpig. Ingen avvik.
- 11. TEKMI - Digitalisering av vegelementer**
Prosjekt 11 og 12 er i praksis slått sammen til et prosjekt, finansiert av fondsmidler (koronamidler). Pågår. Ingen avvik.
- 12. TEKMI - Innregulering av 3 stk G/S veger, langs samleveger**
Prosjekt 11 og 12 er i praksis slått sammen til et prosjekt, finansiert av fondsmidler (koronamidler). Pågår. Ingen avvik.
- 13. SERVICE IKT - Investering – velferdsteknologi**
Ny avtale om en ny og mer fremtidsrettet helseteknologiplattform/-løsning nettopp er signert. Det forventes ingen avvik i forbindelse med etablering av denne.
- 14. TEKMI – Investering av brukt traktor – Veg, park og anlegg.**
Pågår. Anbudsfrist for leverandører var 20. august. Ingen avvik.
- 15. TEKMI - Investering i Robus volumhenger**
Tilhenger er anskaffet. Prosjektet er avsluttet.
- 16. EIENDOM – Gjenoppbygging Skogvegen 54C og 54F**
Gjenoppbyggingen er ferdig, og finansieres av forsikringsoppgjør.
- 17. ØKO – Anbud nytt økonomi- og personalsystem**
I arbeidet med omstilling ser vi behov for å anskaffe nytt system for økonomi og personal. Dette for å kunne utvikle mer effektive ressursbruk.
For å ha noe nytt system i drift fra 1.1.2027 er det viktig å komme i gang med anbudsprosess i løpet av høsten 2025. Bevilgning til selve anskaffelsen vil bli innarbeidet i kommende handlings- og økonomiplan med investeringsbudsjett.
- 18. Inndekning av udekket beløp i investeringsregnskapet for 2024**
Det viser til KS-sak 057/25 - Årsregnskap, årsberetning og årsmelding for 2024 - Elverum kommune. Det udekket beløpet gjelder investeringer knyttet til Beredskapssenteret som ble utført av Elverum Tomteselskap AS. Beløpet dekkes opp med bruk av ubrukte lånemidler (låneopptak som Elverum Tomteselskap AS tok opp, men som kommunen nå har tatt over).

Bevilgningsoversikt - Investering (§ 5-5.1)	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett	2. tertial	Regulert budsjett
(beløp i 1000 kr)	2025	1. tertial 2025	Regulering	2025
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler	45 849	66 177	2 795	68 972
Tilskudd til andres investeringer				
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 590	5 590		5 590
Utlån av egne midler				
Avdrag på lån				
Sum investeringsutgifter	51 439	71 767	2 795	74 562
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	-3 170	-5 225	-15	-5 240
Tilskudd fra andre		-2 000	-2 720	-4 720
Salg av varige driftsmidler				
Salg av finansielle anleggsmidler				
Utdeling fra selskaper				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler			-3 367	-3 367
Bruk av lån	-42 679	-58 872	-22 825	-81 697
Sum investeringsinntekter	-45 849	-66 098	-28 927	-95 025
Videreutlån				
Videreutlån (Startlån)	55 000	55 000		55 000
Bruk av lån til videreutlån	-20 000	-20 000		-20 000
Avdrag på lån til videreutlån	28 000	28 000		28 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-43 000	-43 000		-43 000
Netto utgifter videreutlån	20 000	20 000	0	20 000
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift		-79		-79
Avsetninger til bundet investeringsfond				
Bruk av bundet investeringsfond (Startlån)	-20 000	-20 000		-20 000
Avsetninger til ubundet investeringsfond			3 367	3 367
Bruk av ubundet investeringsfond	-5 590	-5 590		-5 590
Dekning av tidligere års udekket beløp		0		
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	22 765	22 765
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-25 590	-25 669	26 132	463
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0

Tabell: Bevilgningsoversikt - Investering – status tertial 2 - 2025.

Kommentar:

Endringer i varige driftsmidler er kommenter over. Utbetaling av forsikringsoppgjør er årsaken til endringer i tilskudd fra andre.

Elverum kommune får tilbakebetalt avdrag på utlån, som det ikke er budsjettet med i opprinnelig budsjett. Dette er midler som må avsettes til ubundet investeringsfond. Årsaken til dette er at dette fondet må styrkes for å finansiere egenkapitalinnskudd i Elverum kommunale pensjonskasse (EKP) og Kommunenes Landspensjonskasse (KLP).

Bruk av lån må økes for å finansieres dekning av tidligere års udekket beløp i investeringsregnskapet for 2024. Viser til KS-sak 057/25 - Årsregnskap, årsberetning og årsmelding for 2024 - Elverum kommune.

Kommunedirektøren tilrår kommunestyret å vedta forslag til budsjettreguleringer slik det kommer frem av de vurderte avvikene i tabellene over.

Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprognose ordinær drift

Innledning

På grunnlag av langsiktige strategiske mål i kommuneplan, i de strategiske planene innenfor samfunnsområdene, og i Handlings- og økonomiplan 2025 – 2028, er det satt mål for tjenesteproduksjonen for tjenesteområdene i Virksomhetsplanen for 2025 - [se Virksomhetsplanen her](#). Målene for tjenesteproduksjonen er vist som indikatorer på forhold som vurderes som vesentlige for tjenesteutøvelsen – jfr. målekortene. Indikatorene gjør det mulig å følge utvikling over tid og viser om kortsiktige og langsiktige mål nås. Dette er det viktigste grunnlaget for styring og ledelse av kommunens virksomhet.

Målekortene på tjenesteområdene er ikke gjengitt på nytt i tertialrapporten, det vises til Virksomhetsplan 2025. I Virksomhetsplanen beskrives den kommunale virksomheten fordelt på tjenesteområder med tilhørende funksjonsgrupper og tjenester. For hvert tjenesteområde redegjøres det i Virksomhetsplanen på følgende punkter:

- Funksjoner og tjenester innenfor tjenesteområdet
- Målgrupper for tjenestene
- Utvikling i nøkkeltall
- Mål for tjenesteproduksjonen – målekort 2025
- Organisering av tjenesteproduksjonen
- Planlagt utviklingsarbeid 2025

I tertialrapporten rapporteres det fra hvert tjenesteområde. Rapporteringen er gjort så enkel som mulig for å unngå gjentakelser i beskrivelser. Rapporteringen skal imidlertid ivareta de vesentlige forholdene for styring av virksomheten med utgangspunkt i Virksomhetsplanen for 2025. Det betyr at eventuelle vurderte avvik som vil kunne ha betydning for årets resultat relatert til Virksomhetsplanen, og hvilke korrigerende tiltak som iverksettes, omtales på de enkelte tjenesteområder. Denne vurderingen per tjenesteområde er gjort på følgende punkter:

- Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.
- Planlagt utviklingsarbeid for 2025.

Sektorene og stabene som produserer tjenestene på hvert tjenesteområde har på dette grunnlag gitt sin samlede vurdering av om målene for tjenesteproduksjonen nås for 2025 og om utviklingsarbeidet gjennomføres som planlagt. Tertialrapportene fokuserer derved på virksomhetsåret i henhold til Virksomhetsplanen, og med den intensjon å være underlag for styring innenfor virksomhetsåret.

I det følgende gis omtalen fordelt på hvert av tjenesteområdene.

Politisk styring

For dette tjenesteområdet er det ikke etablert noen særskilte mål og utviklingsoppgaver. I Virksomhetsplanen er det gitt en beskrivelse av hvilke funksjoner som er relatert til dette tjenesteområdet.

Administrasjon

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**
Målet om å bruke minimum 200 kr/m² til vedlikeholds aktiviteter nås ikke som følge av for lite vedlikeholdsbudsjett, noe som innebærer at vedlikeholdsetterslepet øker ytterligere.
- **Planlagt utviklingsarbeid i HR-/personal for 2025.**

Målene for utviklingsarbeidet i HR-/personal vil bli innfridd i løpet av 2025.

- **Planlagt utviklingsarbeid i økonomistaben for 2025.**

Målene for utviklingsarbeidet i økonomistaben er å videreføre arbeidet med digitalisering, automatisering og effektivisering av arbeidsprosesser. Det er utfordringer knyttet til dagens økonomisystem, som har vært i bruk siden 2008. Mangel på oppgraderinger av systemet og kodeverket hindrer oss i å nå utviklingsmål. Vi er i ferd med å flytte systemet over til leverandørens servere, men det vil ikke løse utfordringene. For å komme i gang med ytterligere utviklingsarbeid har vi i forbindelse med omstillingsarbeidet konkludert med at vi må gå over til nye løsninger. Det vil medføre investeringer og merarbeid i en overgangsperiode, men de økonomiske gevinstene vil dekke inn dette i løpet av kort tid. Nye rutiner og systemer skal i tillegg bidra til å frigjøre tid hos medarbeidere ute i organisasjonen. Frigjort tid ute kan omdisponeres til andre oppgaver og ikke minst tid til ledelse.

- **Planlagt utviklingsarbeid i eiendomsstaben for 2025**

Ingen avvik meldes per 2. tertial.

- **Planlagt utviklingsarbeid i Service- og IKT-staben for 2025.**

Innføring av rutiner, metoder og løsninger for opplæring som bidrar til bedre og mer effektiv utnyttelse av kommunens IKT-løsninger er en kontinuerlig pågående prosess som ikke vil bli ferdigstilt i 2025. Ellers meldes ingen avvik per 2. tertial.

Barnehage

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**

Innenfor målsetning. Barnehagene har grunnbemanning og pedagoger i henhold til barnehagelovens krav til bemanning. Målet tilsvarer gjeldende minimumskrav.

Nasjonalt mål er at andelen pedagoger i barnehagenes grunnbemanning skal økes til 60 % innen 2030 (Barnehage for en ny tid. Nasjonal barnehagestrategi mot 2030).

Ifølge BASIL-rapport pr. 15.12.24 er andelen i Elverum 43,57 %.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2025.**

Arbeidet med å utvikle barnehagetilbudet for barn med autismespekterforstyrrelser blir forsinket. Evalueringen som er gjennomført viser at dagens organisering på Terningen barnehage ikke videreføres i nåværende form. Det planlegges i stedet et mer helhetlig tilbud sammen med skolen, med bedre utnyttelse av kompetanse på tvers.

Skole

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**

Til 2. tertial foreligger resultater fra avgangskullet ved ungdomsskolen. Mål for grunnskolepoeng er 0,8 over nasjonalt gjennomsnitt, og resultatene ligger 1,0 under. Mål for andel elever med under 35 grunnskolepoeng er 20% eller lavere, her er resultatet 26%.

Mål for læringsresultater målt ved nasjonale prøver er satt høyt sammenlignet med nasjonalt snitt og vil antageligvis ikke nås.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2025.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Barnevern

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**

Vurderingen per 2. tertial er en økning av antall gjennomførte evalueringer på barn med frivillige hjelpetiltak som skal ha utarbeidet tiltaksplan som evalueres hver 3. måned. Det foreligger likevel risiko for at det vil bli avvik på måloppnåelse.

Målsetting om at andel lovpålagte tilsyn i fosterhjem skal være 100 % vil ikke bli nådd inneværende år. Ny ledergruppe i barneverntjenesten er satt, sykefraværet har gått ned, nyansatte er i prosess med opplæring og søkelys på rutiner og internkontroll.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2025.**

Utviklingsarbeidet går over flere år, og vil fortsette i 2025. Det arbeides med internkontroll, mer tydelig system og struktur, deriblant utarbeidelse av årshjul med tilhørende rutiner og prosedyrer.

Helse - forebygging og behandling

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**

Vurdering pr. 2. tertial er at det er risiko for avvik på måloppnåelse på antall gjennomførte grupper utenom fastsatt helsestasjonsprogram i 2025 på grunn av kapasitetsutfordringer ved sykefravær.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2025.**

Deler av utviklingsarbeidet kan bli noe forsinket grunnet kapasitetsutfordringer ved Frisklivssentralen.

Utvikling av arbeidsrettede aktiviteter tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne blir begrenset av lokalene og begrenses av kapasiteten til ansatte. Ombygging av gamle helsestasjonen er utsatt.

Enhet for barn, unge og familier jobber med å utvikle tverrfaglige tjenester til målgruppen, med spesielt søkelys på lovpålagte rus- og psykiskhelsetjenester til barn og unge. Arbeidet er langsiktig og involverer flere andre sektorer og vil pågå også gjennom 2025.

Pleie og omsorg

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**

Målet er at 50 mottakere av hjemmebaserte tjenester har velferdsteknologiske tiltak (digitalt tilsyn og lokaliseringsteknologi, og det er stor sannsynlighet for at dette målet ikke nås.

Det er en målsetting om at ventetid på poliklinisk oppfølging ikke skal være mer enn 30 dager. Det er usikkert om vi når dette målet, da det har vært sykefravær og økt press på tjenesten i en lengre periode.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2025.**

Flere utviklingsarbeid pågår og går over flere år.

Sosial tjenestebistand

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**

Nav: Andelen mottakere av sosialhjelp som har sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold har økt gjennom 2025. Målet er <45%, mens resultatet er 55% pr 2. tertial. Hva dette skyldes er vanskelig å kartlegge og er sannsynligvis sammensatt. Dette kan skyldes feilregistreringer av veileder i fagsystemet Socio. Det kan også ha sammenheng med at antallet som er avklart mot jobb eller andre statlige stønader har gått ned. En tredje forklaring kan være at vi har fått mange nye søkere av sosialhjelp som ikke har noen annen livsoppholdsyttelse enn sosialhjelp.

Andel saker hos gjeldsrådgiver som fører til avtaler ligger under måltallet på 70%. Det var en større andel av sakene som ble avsluttet på grunn av manglende medvirkning enn i 1. tertial. Årsaken til at mange ikke medvirker kan skyldes at en stor andel av henviste saker kommer fra veileder på sosialhjelp. I 2. tertial ble det avsluttet totalt 42 saker. Av disse ble 16 saker avsluttet grunnet manglende medvirkning. De resterende sakene hvor bruker medvirket utgjorde 61 %. Disse sakene fikk alle en løsning.

Andelen helt nye brukere som har mottatt sosialhjelp og som er kartlagt (80%) har økt i 2025 sammenlignet med resultatet for 2024, men vi ligger fortsatt litt under måltallet (85%).

Andelen flyktninger med arbeidsrettet oppfølging som er i utdanning eller tiltak, med mål om 95%, er lavere i 2. tertial (61%) enn i 1. tertial (72%). Det noe lavere antallet deltakere i tiltak eller utdanning i sommermånedene skyldes i stor grad at mange flyktninger har fått sommerjobb eller deltidsarbeid. Flere flyktninger har også hatt deltidsarbeid gjennom hele året, noe som påvirker deltakelsen i NAV-initierte tiltak.

Eiendom: Målet om å bruke minimum 200 kr/m² til vedlikehold av boliger per år nås ikke som følge av for lite vedlikeholdsbudsjett, noe som innebærer at vedlikeholdsetterslepet øker ytterligere.

HMO: Målet om å øke antall tilrettelagte arbeidsplasser, slik at kommunen er i stand til å møte framtidige behov vil ikke kunne bli realisert i eksisterende lokaler. Ombygging av nye lokaler er utsatt.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2025.**

Arbeid med å øke antall tilrettelagte arbeidsplasser, slik at kommunen er i stand til å møte framtidige behov blir ikke realisert, siden ombygging av nye lokaler er utsatt. Øvrig utviklingsarbeid går som planlagt.

Sosial – økonomisk bistand

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**

Nav: Andel som har kommet i jobb eller utdanning ved avsluttet Kvalifiseringsprogrammet (50%) ligger under måltallet (75%). Dette skyldes at man har hatt gode avklaringer i forhold til helse, og flere brukere har i denne perioden derfor overført til arbeidsavklaringspenger. Sammensatte og komplekse saker som har medført at flere av deltakerne ikke har klart å nyttiggjøre seg programmet. Måltallet for KVP ved Nav Elverum er satt mye høyere enn gjennomsnittet for KVP på landsbasis. Måltall ut i jobb/utdanning har på landsbasis lenge ligget på 49/50%.

Vi ligger under måltallet (80%) for andel deltakere i aktivitet for sosialhjelp som er avsluttet til jobb, utdanning eller statlige/kommunale tiltak (61%). Årsaken kan være at det har vært noen re-henvising av ganske tunge saker i 2. tertial. Altså saker som har vært ved Vekstverket før, har blitt avsluttet for så å henvises på nytt (men som da er avsluttet på nytt nå grunnet manglende oppmøte). Andel Ukrainske flyktninger som har stått registrert som arbeidssøkere og som har kommet i lønnet og arbeid eller utdanning er måltallet satt til 50%, og resultat pr 2. tertial er 30%. Vi har sett en god utvikling (med 10% økning fra i fjor) ved deltakelse i KS-prosjektet Flyktninger i jobb. Gjennomsnittlig resultat på landsbasis er 30%.

For introduksjonsordningen er målsettingen 50% som starter i arbeid eller utdanning etter endt introduksjonsprogram. I perioden fra 1.1.2025 til 2.8.2025 er det 13 personer som har avsluttet introduksjonsprogrammet. 4 har gått over til arbeid, 2 er i grunnskole/VGO. Resterende er i norskopplæring/praksis og følges opp av Nav. Resultatet er 46%.

Boligsosialt Team: For 2025 er målsetningen om at andelen barnefamilier som får hjelp til egen bolig av totalt brukte startlånsmidler 60%. Dette målet ser ut til å bli nådd da andelen per 2. tertial er 68%. Når det gjelder målsetningen om antall husstander fra kommunal leid til egen bolig per år (5), synes

dette å bli noe vanskelig. Dette skyldes at de fleste søkere ikke har tilstrekkelig økonomi til å betjene lån.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2025.**
Utviklingsarbeidet går som planlagt.

Kultur og religiøse formål

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**
Besøk ligger litt under fjoråret i kino og svømmehallen, ca. 10%, besøket forventer å ta seg opp gjennom høsten. Utover det ingen kjente avvik – vurderingen er at målene for 2025 vil nås.
- **Planlagt utviklingsarbeid for 2025.**
Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Teknisk forvaltning

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**
Det er ingen kjente avvik av betydning pr 2. tertial.
- **Planlagt utviklingsarbeid for 2025.**
I store trekk i rute. Spesielt kan nevnes at utviklingsprosjektet for en felles interkommunal kartløsning, til bruk i beredskapssammenheng, er godt i gang.

Teknisk drift

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**
 - Det er ingen kjente avvik av betydning pr 2. tertial.
- **Planlagt utviklingsarbeid for 2025.**
I store trekk i rute. Hovedplan VA ble vedtatt i kommunestyret 27.08.25.

Næringsutvikling

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2025.**
Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at målene for tjenesteområdet for 2025 vil nås.
- **Planlagt utviklingsarbeid for 2025.**
Ingen avvik meldes per 1. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.